БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 47
14 АПРЕЛЬ ЧОРШАНБА 1954 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш ҳуқуқига эга бўлиш учун, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш давлат планларини ортиғи блан бажариш учун социалистик мусобақани янада ривожлантирайлик!

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш ҳуқуқини олиш учун

Яқинда СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг «Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси ҳақида»ги қарори э'лон қилинди. Партия ва ҳукуматимизнинг бу қарорини барча совет халқи, шу жумладан областимиз меҳнаткашлари зўр мамнуният блан кутиб олдилар. Чунки бу виставка социалистик қишлоқ хўжалигининг муваффақиятларини кенг пропаганда қилиш, колхозлар, совхозлар, машина-трактор станциялари, қишлоқ хўжалик илғорлари ва ташкилотчиларининг илғорлик тажрибаларини, шунингдек илмий-текшириш ва тажриба муассасаларининг муваффақиятларини колхоз ва совхоз ишлабчиқаришида тезроқ жорий қилиш учун курашда ғоят катта аҳамиятга эгадир.

Газетамизнинг бугунги сонида Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси Бош комитетининг «1954 йилги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиларини ўрта ҳисоб блан 1952—1953 йиллардаги иш натижаларига қараб танлаш ва 1955 йилги виставка қатнашчиларини 1954 йилдаги иш натижаларига қараб танлаш учун кўрсаткич ва шартлар ҳақида»ги қароридан э'лон қилинмоқда. Бу карорга мувофиқ виставкага кандидатлар 1952 — 1953 йиллардаги натижаларга қараб, 1955 йилги виставка қатнашчиларини эса 1954 йилдаги ишларининг натижаларига қараб танлаб олинади.

Экинчилик ёки чорвачилик бўйича виставка қатнашчилари учун белгиланган кўрсаткичларга эришган ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлатга топшириш мажбуриятларини бажарган ва МТС ишлари учун натура ҳақини тўлаб бўлган колхозлар, совхозлар, ўрмончилик хўжаликлари ва қишлоқ районлари виставкага қатнашади. Шунингдек, виставкага қатнашиш ҳуқуқи ўзлари хизмат кўрсатаётган колхозларда қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини ёки чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш бўйича ўзлари учун белгиланган кўрсаткичларга эришган колхозларнинг давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотларини топшириш мажбуриятларини ва МТС ларнинг ишлари учун натура ҳақи тўлаш мажбуриятларини бажаришни та'минлаган, асосий трактор ишлари планини колхозлар блан тузилган шартномаларда кўрсатилган муддатларда бажарган ва ишларнинг таннархини пландагидан ошириб юбормаган МТС ларга ва ихтисослаштирилган станцияларга берилади. Колхоз, совхоз ва чорвачилик фермалари, совхозларнинг бўлимлари, чорва молларини боқиб семиртирувчи пунктлар сингари чорвачилик ишлари блан шуғулланучи чорвачилик хўжаликлари ва муассасалар қарорда белгиланган кўрсаткичларга эга бўлганларида виставкага қатнашишлари мумкин.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси Бош комитетининг қарорида техника экинлари, шу жумладан пахтачиликни ривожлантириш соҳасига катта э'тибор берилган. Ўзбекистон ССР колхоз ва совхозлари (Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССР дан ташқари) бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 32 центнер, ёки ингичка толали пахтадан 25 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 40 центнер ёки ингичка толали пахтадан 33 центнер, звено бошлиқлари учун 50 центнер, ёки ингичка толали пахтадан 40 центнер, қолган ҳамма районлардаги колхоз ва совхозлар — суғориладиган ерларда гектаридан 25 центнер пахта, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 33 центнердан, звено бошлиқлари учун 40 центнердан ҳосил олсалар виставкага қатнашиш ҳуқуқини оладилар. Лекин бутун экин майдони колхозларда 100 гектардан, совхозларда 400 гектардан, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 20 гектардан ва звено бошлиқлари учун 8 гектардан кам бўлмаслиги шарт. Районлар эса ҳосил бўйича план топшириғини сувли районларда 12 процент ошириб бажарганда, лекин олинган ҳосил миқдори гектаридан 18 центнердан кам бўлмаганда виставкага қатнашаоладилар. Виставка комитетининг қарорига асосан, агар областимизда қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғи бўлган пахтадан, шунингдек зўр бериб ривожлантирилаётган жут, каноп каби экинлардан муттасил мўл ҳосил етиштирганда Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш мумкин бўлади.

Областимизда жуда кўп хил техника экинларидан ташқари, картошка ва сабзавотчилик, полизчилик, боғдорчилик, узумчиликни ривожлантириш соҳасида янгидан-янги муваффақиятларга эришаётган ва ҳосилни йил сайин ошираётган колхоз, совхозлар, чорвачилик маҳсулдорлигини кўпайтираётган чорвачилик хўжаликлари ва муассасалар ҳам виставкадан муносиб ўрин оладилар.

Бу йилги виставкада областимиздаги кўпгина колхозлар коллектив хўжаликнинг барча тармоқларини ривожлантириш соҳасидаги муваффақиятларини намойиш қиладилар. Октябрь районидаги Каганович номли, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Ўртачирчиқ районидаги «Ленин йўли», Бекобод районидаги Дзержинский номли, Ўртасарой районидаги «Полярная Звезда», Калинин районидаги Сталин номли колхозлар пахтачиликни, чорвачиликни янада ривожлантираётганликлари, янги ерларни кўпроқ ўзлаштириб, экин майдонларига айлантираётганликлари туфайли қишлоқ хўжалик виставкаси кандидати деган шарафли номни олишга муяссар бўлмоқдалар.

Шу кунларда областимиз колхозлари далаларида, чорвачилик фермаларида иш ҳарвақтдагидан ҳам қизғин тус олиб кетди. Пахтакорлар, механизаторлар, совхоз ишчилари, чорвадорлар, боғбонлар ва сабзавотчилар Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиси деган номни олиш мақсадида ғайратларига ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар. Улар пахтадан ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш тадбирларини кўраётирлар. Шу кунларда мўл ҳосилга замин яратилаётир. Барча далаларга чигитни ўз вақтида, сифатли қилиб экилса ва уни бехато ундириб олишга эришилса мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлинади.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиси деган ҳуқуққа эга бўлиш учун социалистик мусобақа кун сайин кучаймоқда. Қишлоқ, район партия ва совет ташкилотлари ҳамда қишлоқ хўжалик органларининг шу кунлардаги энг муҳим вазифаси бу мусобақани янада кучайтириш ва виставка қатнашчиси номини олишга ҳаракат қилаётганларнинг сафини кенгайтиришдан иборатдир.

Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг ходимлари Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш учун белгиланган кўрсаткичларни ва шартларни колхозчиларга, машина-трактор станцияларининг ва ихтисослаштирилган станцияларнинг, совхозларнинг ва ўрмончилик хўжаликларининг ходимларига кенг равишда тушунтириб беришлари, уларни янада фидокорона меҳнат қилишга илҳомлантиришлари керак. Ҳозирги кунларда районлар, колхозлар, совхозлар ва бригада, звенолар ўртасидаги Майолди социалистик мусобақасини янада кучайтириб юбориш керак. Қишлоқ партия ташкилотлари бу мусобақага бошчилик қилиб, илғорлар тажрибасини кенг оммага пропаганда қилишлари зарур.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш ҳуқуқини оладиган даражада экинлардан мўл ҳосил етиштириш учун астойдил меҳнат қилиш керак. Пахтакорлар чигитни қанча тез муддатларда ва сифатли экиб олсалар, мўл ҳосилга шунча пухта замин яратган бўладилар.

Лекин областимизда чигит экиш сур'ати ниҳоятда суст бормоқда. Областимиз пахтакорлари кейинги кунларда сур'атни пасайтириб юбориб, мусобақадош Андижон областидан анча орқада қолмоқдалар. Областьдаги бирқанча районларда кучли техникадан ва ички имкониятлардан унумли фойдаланмаслик ҳоллари учрамоқда.

Партия ва ҳукуматимиз қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришда асосий восита бўлган техника блан колхозларни йил сайин кўпроқ та'минламоқда. Пахта далаларида кучли ер ҳайдаш тракторлари, универсаллар бетўхтов ишламоқда. Ана шу техникадан самарали фойдаланилса, ҳарқандай об-ҳаво шароитида ҳам дала ишлари сур'атини тезлаштириш мумкин.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш ҳуқуқини олиш юзасидан ҳамма жойда умумхалқ социалистик мусобақасини янада кучайтирайлик!

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА (КОЛХОЗЛАР БУЙИЧА) ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТУҒРИСИДА 1954 ЙИЛ 13 АПРЕЛЬГАЧА БУЛГАН

М А ' Л У М О Т

(процент ҳисоби блан)

Районларнинг номи	Планнинг бажарилиши	Бир кунлик ўсиш	Районларнинг номи	Планнинг бажарилиши	Бир кунлик ўсиш
Гулистон	36,4	3,1	Мирзачўл	17,5	3,7
Сирдар'ё	34,2	5,0	Оржоникидзе	16,4	1,5
Ховос	31,6	0,8	Ўртасарой	15,1	0,7
Чиноз	31,0	5,4	Бўка	10,0	1,1
Калинин	26,0	7,4	Ўртачирчиқ	9,3	1,4
Оққўрғон	23,4	4,1	Пискент	9,1	0,7
Янгийўл	21,8	3,6	Юқоричирчиқ	8,2	—
Октябрь	21,3	4,5	Оҳангарон	2,7	—
Верхне-волинск	21,2	3,4			
Бекобод	18,4	1,5	Область колхозлари бўйича:	19,6	2,5

СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг 1954 йил 3 апрельдаги 624 сонли қарори блан Т А С Д И Қ Л А Н Г А Н.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси Бош комитетининг

Қ А Р О Р И Д А Н

1954 йилги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиларини ўрта ҳисоб блан 1952—1953 йиллардаги иш натижаларига қараб танлаш ва 1955 йилги виставка қатнашчиларини 1954 йилдаги иш натижаларига қараб танлаш учун кўрсаткичлар ва шартлар ҳақида

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиларини танлаш учун қуйидаги кўрсаткичлар ва шартлар белгилансин:

I.

Э к и н ч и л и к

Қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосили бўйича қуйидагилардан паст бўлмаган кўрсаткичларга эришган колхозлар, совхозлар, районлар ва қишлоқ хўжалик илғорларига Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин:

1. ДОН ЭКИНЛАРИ БУЙИЧА

Буғдой (кузги ёки баҳори). Поволжье районларида ва бошқа районларда: колхоз ва совхозлар гектаридан камида 15 центнер ва суғориладиган ерларда — 28 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 17 центнер ва суғориладиган ерларда — 30 центнер, районлар — 14 центнер ва суғориладиган ерларда — 25 центнер.

Буғдой ҳосили бўйича юқоридаги кўрсаткичлар бутун экин майдонидан олиниши, лекин экин майдонлари қуйидаги миқдорлардан кам бўлмаслиги лозим:

Колхоз ва совхозларда 100 гектар ҳамда далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 50 гектар.

Арпа, сули. Колхоз ва совхозлар бутун майдоннинг ҳар гектаридан — 17 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари—19 центнер, районлар—15 центнер, лекин бутун экин майдони колхоз ва совхозларда 100 гектардан, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 25 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Тариқ. Колхоз ва совхозлар — бутун майдоннинг ҳар гектаридан камида 20 центнер ва суғориладиган ерларда — 35 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 23 центнер ва суғориладиган ерларда — 40 центнер, районлар — 16 центнер ва суғориладиган ерларда — 30 центнер, лекин бутун экин майдони колхоз ва совхозларда 40 гектардан ва далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 10 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Шоли. Колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 50 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 55 центнер, районлар — 40 центнер, лекин бутун экин майдони колхозларда 20 гектардан, совхозларда 60 гектардан ва далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 10 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Маккажўхори (дони). Колхоз ва совхозлар — гектаридан камида 30 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари — 35 центнер, районлар — 20 центнер, лекин экин майдони колхозларда 50 гектардан, совхозларда — 100 гектардан ва далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 25 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Тариқ, шоли ва маккажўхори ҳосили бўйича Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи ана шу кўрсатилган экинлардан бирининг ҳосили бўйича белгиланганидан кам бўлмаган кўрсаткичларга эришган ва буғдойдан пландаги миқдордан кам бўлмаган даражада ҳосил олган районларга берилади.

2. ДОН-ДУККАКЛИ ЭКИНЛАР БУЙИЧА

Ловия, чечевица, чина, нут. Колхоз ва совхозлар — бутун майдоннинг ҳар гектаридан камида 15 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 17 центнер, лекин бутун экин майдони колхозларда 20 гектардан, совхозларда — 50 гектардан ва далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 10 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

3. ТЕХНИКА ЭКИНЛАРИ БУЙИЧА

Пахта. Ўзбекистон ССР колхоз ва совхозлари (Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССРдан ташқари) — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 32 центнер ёки ингичка толали сортдан — 25 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 40 центнер ёки ингичка толали пахта — 33 центнер, звено бошлиқлари учун — 50 центнер ёки ингичка толали пахта — 40 центнер; қолган ҳамма районлардаги колхоз ва совхозлар — суғориладиган ерларда гектаридан — 25 центнер пахта, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 33 центнер, звено бошлиқлари учун — 40 центнер, лекин бутун экин майдони колхозларда 100 гектардан, совхозларда — 400 гектардан, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 20 гектардан ва звено бошлиқлари учун 8 гектардан кам бўлмаслиги шарт;

районлар — ҳосил бўйича план топшириғини сувли районларда 12 процент ошириб бажарганда, лекин олинган ҳосил миқдори гектаридан 18 центнердан кам бўлмаслиги шарт.

Жут. Колхоз ва совхозлар бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 60 центнер поя ёки 6 центнер уруғ, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 70 центнер поя ёки 6,5 центнер уруғ, звено бошлиқлари учун — 80 центнер поя ёки 7,5 центнер уруғ, лекин бутун экин майдони колхозларда 20 гектардан, совхозларда — 100 гектардан, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 10 гектардан ва звено бошлиқлари учун 5 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Каноп. Колхоз ва совхозлар бутун экин майдонининг ҳар гектаридан суғориладиган ерларда камида 65 центнер поя ёки 6 центнер уруғ, суғорилмайдиган ерларда 45 центнер поя ёки 4 центнер уруғ; далачилик бригадаларининг бригадирлари учун суғориладиган ерларда — 80 центнер поя ёки 7 центнер уруғ, суғорилмайдиган ерларда — 55 центнер поя ёки 5 центнер уруғ; звено бошлиқлари учун суғориладиган ерларда — 90 центнер поя ёки 8 центнер уруғ, суғорилмайдиган ерларда — 65 центнер поя ёки 6 центнер уруғ, лекин бутун ер майдони колхозларда 20 гектардан, совхозларда — 100 гектардан, бригадалар учун 10 гектардан ва звено бошлиқлари учун 5 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Тамакилар. Трапезонд, Тик-қулоқ, Дюмар сортлари — колхоз ва совхозлар бутун экин майдонининг ҳар гектаридан — камида 18 центнер, бригадирлар учун — 21 центнер ва звено бошлиқлари учун — 23 центнер; Самсун сорти — колхоз ва совхозлар — гектаридан 16 центнер, бригадирлар учун — 18 центнер ва звено бошлиқлари учун — 20 центнер; Дюбек сорти — колхоз ва совхозлар гектаридан — 9 центнер, бригадирлар учун — 10 центнер ва звено бошлиқлари учун — 12 центнер; Маловата, Американ, Остроконец сортлари — колхоз ва совхозлар — гектаридан 13 центнер, бригадирлар учун — 15 центнер ва звено бошлиқлари учун — 17 центнер; бакун, сигара ва йирик баргли тамакилар — колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан 20 центнер, бригадирлар учун — 22 центнер ва звено бошлиқлари учун — 25 центнер, лекин бутун экин майдони колхозларда 10 гектардан, совхозларда 50 гектардан, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 5 гектардан ва звено бошлиқлари учун 2 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

4. МОЙЛИ ЎСИМЛИКЛАР БУЙИЧА

Мой олинадиган зиғир. Колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 9 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 11 центнер, лекин бутун экин майдони колхозларда 40 гектардан, совхозларда 100 гектардан ва далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 20 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

5. КАРТОШКА, САБЗАВОТ ВА ПОЛИЗ ЭКИНЛАРИ БУЙИЧА

Картошка. Колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан — 150 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун — 170 центнер, районлар — 130 центнер, лекин бутун экин майдони колхозларда 50 гектардан, совхозларда 100 гектардан спирт ва крахмал-патока заводлари хомаш'ё зоналаридаги совхозларда 100 гектардан, қолган совхозларда — 50 гектардан ва далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 15 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Карам. Колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 400 центнер, бригадирлар учун 450 центнер, лекин бутун экин майдони колхоз ва совхозларда — 15 гектардан ва бригадирлар учун 5 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Бодринг. Колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан — камида 200 центнер, бригадирлар учун — 250 центнер, звено бошлиқлари учун — 300 центнер, лекин бутун экин майдони колхоз ва совхозларда 7 гектардан, бригадирлар учун 3 гектардан ва звено бошлиқлари учун 1 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Помидор. Колхоз ва совхозлар — 200 центнер ва бригадирлар учун — 250 центнер; лекин бутун экин майдони колхоз ва совхозларда 5 гектардан ва бригадирлар учун 3 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Савзи ва лавлаги. Колхоз ва совхозлар—бутун майдоннинг ҳар гектаридан камида 300 центнер, бригадирлар учун — 400 центнер ва звено бошлиқлари учун — 450 центнер, лекин бутун экин майдони колхоз ва совхозларда 5 гектардан, бригадирлар учун 3 гектардан ва звено бошлиқлари учун 1 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Пиёзнинг аччиқ сортлари. Колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 150 центнер, бригадирлар учун — 200 центнер ва звено бошлиқлари учун — 230 центнер, лекин бутун экин майдони колхоз ва совхозларда 5 гектардан, бригадирлар учун 3 гектардан ва звено бошлиқлари учун 1 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Пиёзнинг чучук ва ярим аччиқ сортлари. Колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 250 центнер, бригадирлар учун — 300 центнер ва звено бошлиқлари учун — 350 центнер, лекин бутун экин майдони колхоз ва совхозларда 5 гектардан, бригадирлар учун 3 гектардан ва звено бошлиқлари учун 1 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Чеснок. Колхоз ва совхозлар — бутун майдондан камида 100 центнер, бригадирлар учун — 130 центнер ва звено бошлиқлари учун—150 центнер, лекин экин майдони колхоз ва совхозларда 2 гектардан, бригадирлар ва звено бошлиқлари учун 1 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Э с к а р т и ш. Камида икки хил сабзавот экини бўйича белгиланган кўрсаткичларга эришган колхоз ва совхозларга Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилади.

Тарбуз. Колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 250 центнер, бригадирлар учун — 300 центнер, звено бошлиқлари учун—350 центнер, лекин экин майдони колхозларда 10 гектардан, совхозларда 20 гектардан, бригадирлар ва звено бошлиқлари учун 5 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Қовун. Колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 200 центнер, бригадирлар учун — 250 центнер, звено бошлиқлари учун — 300 центнер, лекин экин майдони колхоз ва совхозларда 7 гектардан, бригадирлар ва звено бошлиқлари учун 5 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Қовоқ. Колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан — камида 400 центнер, бригадирлар учун — 500 центнер, звено бошлиқлари учун — 600 центнер, лекин бутун экин майдони колхоз ва совхозларда 5 гектардан, бригадирлар ва звено бошлиқлари учун 3 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Суғориладиган ерларда картошка, сабзавот ва полиз экинлари ҳосили кўрсаткичлари 25 процент ва дар'ё ёқаларидаги ерларда 15 процент оширилади.

6. ЕМ-ХАШАК ЭКИНЛАРИ БУЙИЧА

Беда. а) Кўпйиллик ва бирйиллик ўтлар уруғи. Колхоз ва совхозлар—бутун уруғлик майдонининг ҳар гектаридан суғориладиган ерларда камида 4,5 центнер ва суғорилмайдиган ерларда — 2,5 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари бутун суғориладиган ерларда — 5,5 центнер ва суғорилмайдиган ерларда гектаридан 3 центнер, лекин бутун уруғлик майдони колхоз ва совхозларда 30 гектардан ва далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 15 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Ғалласимон кўпйиллик ўтлар. Колхоз ва совхозлар — бутун уруғлик майдонининг ҳар гектаридан камида 4 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 5 центнер, лекин уруғлик экин майдони колхоз ва совхозларда 20 гектардан, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 10 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Судан ўти. Колхоз ва совхозлар—бутун уруғлик майдонининг ҳар гектаридан камида 14 центнер, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун—16 центнер, лекин уруғлик экин майдони колхоз ва совхозларда камида 20 гектардан, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун 10 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

б) Экилган ўтлар ва табиий пичанзорлардан олинадиган пичан, силос қилинадиган кўк ўтлар ва хашаки илдизмевалар.

Кўпйиллик ўтлар пичани. Колхоз ва совхозлар — Ўрта Осиё ва Закавказьенинг суғориладиган районларида ўриладиган бутун майдоннинг ҳар гектаридан 80 центнер, лекин ўт майдони 50 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Бирйиллик ўтлар пичани. (вико—сули аралашмаси, могара ва бошқа ўтлар, лекин судан ўти ва сорго бунга кирмайди). Колхоз ва совхозлар — бутун экин майдонининг ҳар гектаридан камида 30 центнер, лекин ўт майдони 30 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Судан ўти ва сорго пичани. Колхоз ва совхозлар — бутун майдоннинг ҳар гектаридан камида — 40 центнер, лекин бутун майдон 30 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Табиий пичанзорлардан олинган пичан. Колхоз ва совхозлар — сувсиз пичанзорлардан ўриб олинадиган бутун майдоннинг ҳар гектаридан камида 25 центнер, сув босадиган пичанзорларда — 40 центнер, лекин пичанзорлар 50 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Силос экинлари. Колхоз ва совхозлар: ҳамма силос экинлари майдони ёки силос қилинадиган бир экин майдонининг ҳар гектаридан — маккажўхоридан камида 300 центнер, кунгабоқардан — 275 центнер, сорго ва бошқа экинлардан — 250 центнер, лекин бутун экин майдони 15 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Хашаки илдизмевалар. Колхоз ва совхозлар: ҳамма хашаки илдизмевалар ёки хашаки илдизмевалар экинларидан бирининг бутун майдонида ҳар гектар ердан — хашаки лавлаги, турнепс ва брюква — камида 400 центнер, сабзи — 300 центнер ва хашаки полиз экинларидан — 400 центнер, лекин бутун экин майдони 10 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Ем-хашак етиштирувчи бригадирлар учун ўзларига бириктиб қўйилган бутун майдонда ҳосил кўрсаткичлари колхоз ва совхозлар учун белгиланган кўрсаткичларга нисбатан 15 процент оширилади.

Ем-хашак етиштириш ва тайёрлаш бўйича. Ҳарбир сигир учун камида 6 тонна силос бостирган ва ҳамма сигирлар учун планда белгиланганига нисбатан 30 процент кўп пичан тайёрлаб қўйган колхозлар, лекин сигирлар сони 75 тадан кам бўлмаслиги шарт.

8. МЕВА-РЕЗАВОР УСИМЛИКЛАР БУЙИЧА

Узум. Ўзбекистон ССР колхоз ва совхозлари — суғориладиган ерларда камида 120 центнер ва суғорилмайдиган ерларда — 45 центнер узум;

Колхоз ва совхозлар учун белгиланган кўрсаткичлардан бригада бўйича ҳосилни камида 25 процент оширган бригадирлар;

Районлар — узум ҳосили планини бутун майдонда район бўйича умуман 10 процент ошириб бажарса, лекин бутун майдон 500 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Олма-нок. Колхоз ва совхозлар ҳосилга кирган 20 ёшлик олма-нок боғларининг ҳар гектаридан камида 50 центнердан мева ва 20 ёшдан юқори бўлган боғларнинг ҳар гектаридан — 80 центнердан мева, бригадирлар учун — 20 ёшгача бўлган боғларнинг ҳар гектаридан — 70 центнер мева ва 20 ёшдан юқори бўлган боғларнинг гектаридан 100 центнер мева, звено бошлиқлари учун— 20 ёшгача бўлган боғларнинг ҳар гектаридан 80 центнер мева ва 20 ёшдан юқори бўлган боғларнинг ҳар гектаридан 120 центнергача мева, лекин бутун боғ майдони колхозларда 10 гектардан, совхозларда 30 гектардан, бригадирлар ва звено бошлиқлари учун 5 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Олича-гилос. Колхоз ва совхозлар — ҳосилга кирган бутун майдоннинг 10 ёшгача бўлган боғларнинг ҳар гектаридан камида 30 центнер ва 10 ёшдан юқори бўлган боғларнинг ҳар гектаридан 50 центнер мева, бригадирлар учун — 10 ёшгача бўлган боғларнинг гектаридан — 40 центнер мева ва 10 йилдан юқори бўлган боғларнинг ҳар гектаридан — 60 центнер мева, звено бошлиқлари учун — 10 ёшгача бўлган боғларнинг ҳар гектаридан 45 центнер мева ва 10 ёшдан юқори бўлган боғларнинг ҳар гектаридан — 75 центнер мева лекин бутун боғ майдони колхозларда 5 гектардан, совхозларда 20 гектардан, бригадирлар ва звено бошлиқлари учун 3 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Олхўри, ўрик, шафтоли. Колхоз ва совхозлар — ҳосилга кирган ҳамма боғ майдонларининг 10 ёшгача бўлган боғларининг ҳар гектаридан камида 40 центнер ва 10 ёшдан юқори бўлган боғларнинг ҳар гектаридан 70 центнер мева, бригадирлар учун — 10 ёшгача бўлган боғларнинг ҳар гектаридан 50 центнер ва 10 ёшдан юқори бўлган боғларнинг ҳар гектаридан — 90 центнер, звено бошлиқлари учун 10 ёшгача бўлган боғларнинг ҳар гектаридан 60 центнер ва 10 ёшдан юқори бўлган боғларнинг ҳар гектаридан 100 центнер мева, лекин бутун боғ майдони колхозларда 10 гектардан, совхозларда 30 гектардан, бригадирлар ва звено бошлиқлари учун 5 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Суғориладиган ерларда уруғли ва данакли меваларнинг ҳосил кўрсаткичлари 25 процент оширилади.

Малина, смородина, крижовник, қулубнай. Колхоз ва совхозлар — ҳосилга кирган мевазорларнинг бутун майдонида гектаридан камида 40 центнер, лекин резаворлар майдони колхозларда 5 гектардан ва совхозларда 10 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Мева-резавор экинлар кўчатлари. Колхоз, совхоз ва давлат кўчатзорларининг бутун майдонида гектаридан камида 150 мингта олма-нок стандарт уруғ кўчати, 18 мингта икки ёшлик данакли мева кўчати, 20 мингта бир йиллик данакли мева кўчати, 18 мингта икки ёшлик данаклик мева кўчати, 250 минг туп қулубнай кўчати олган колхозлар, совхозлар ва кўчатзорлар, лекин кўчатзор майдони бир гектардан кам бўлмаслиги шарт.

Янги ерларни ўзлаштириш бўйича. Янги ерларни ўзлаштириш планини бажарган колхоз ва совхозлар, лекин ўзлаштирилган майдон 200 гектардан кам бўлмаслиги, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосили пландагидан 50 процент юқори бўлиши шарт.

Суғориладиган ва қуритиладиган ерларни ўзлаштириш бўйича. Хўжалик учун ўзлаштирилган суғориладиган ёки захи қуритилган ерларни йил мобайнида камида 15 процент кўпайтиришни та'минлаган колхозлар.

9. ИҲОТА ДАРАХТЗОРЛАРИ ВА ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ БУЙИЧА

Кўчатзорлар бўйича. Уруғ кўчатлар чиқиши — баргли дарахтлар юзасидан — колхоз кўчатзорларида 500 минг туп ва давлат кўчатзорларида — 600 минг туп.

Дарахт-бутасимон ўсимликлар кўчатининг кўкариши бўйича белгиланган кўрсаткичлар Ўзбекистон ССР учун 5 процент камайтирилади.

Дарахтларнинг сақланиб қолиши юзасидан бўлган бу кўрсаткичларга бир ёшликдан тўрт ёшликкача бўлган ҳамма дарахтзорларда эришилиши керак, лекин бутун дарахтзорлар майдони колхозлар учун 30 гектардан, совхозлар ва ўрмон хўжаликлари учун — 50 гектардан, кесиладиган дарахтлар майдони 150 гектардан, трактор бригадаларининг бригадирлари учун 40 гектардан ва машина-трактор станциялари учун 250 гектардан кам бўлмаслиги шарт.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси Бош комитетининг қароридан

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Дарахт кўчатлари ўтқазишда янги усулларни ишлаб чиқаришга жорий қилган, тез ўсадиган ва қимматли дарахт зотларидан фойдаланган, тўрт ёшдан юқори бўлган дарахтзорларнинг намунали аҳволда бўлишига эришган колхозларга, совхозларга ва машина-трактор станцияларига маҳаллий совет ва қишлоқ хўжалик органларининг тақдими бўйича якка-якка танлаб олиш тартибида Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин.

Ўрмон хўжалиги бўйича. Уруғ тайёрлаш, ўрмонларнинг табиий равишда янгиланишига ёрдам бериш, уруғ экиш ва кўчат ўтқазиш, ёнғинга қарши кураш тадбирлари ва зараркунандалардан ҳимоя қилиш планларини яхши баҳо блан бажарган колхозлар, ўрмон хўжаликлари ва лесничестволарга. Бу хўжаликлар маҳаллий Совет ва қишлоқ хўжалик органларининг тақдими блан якка-якка тартибда танлаб олинади.

☆ ☆ ☆

10. Звеноларга маккажўхори, кунгабоқар, картошка, карам ва помидор юзасидан 1952—1953 йиллардаги ҳосил натижалари бўйича, истисно тариқасида, 1954 йилги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш имконияти берилсин, лекин бу звеноларнинг мазкур экинлар юзасидан колхозлар ва совхозлар учун белгиланган кўрсаткичлардан камида 30 процент юқори ҳосил олишлари шарт.

11. Актив меҳнат қилиб, қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил олишни та'минлаган колхозчиларга ва совхоз ишчиларига Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин, лекин колхозчиларнинг умум колхоз бўйича ишланган ўртача меҳнат кунларидан камида 50 процент кўп меҳнат куни ишлаган бўлишлари, совхоз ишчиларининг иш нормасини 50 процент ошириб бажарган бўлишлари, улар ишлаб турган колхоз, совхоз ёки бригадаларнинг виставкада қатнашиш ҳуқуқига эришиши шарт.

☆ ☆ ☆

Совхоз бўлимлари. Совхоз бўлимлари учун экинчилик бўйича кўрсаткичлар колхозлар учун белгиланган кўрсаткичларга нисбатан 5 процент юқори қилиб белгиланади.

II.

Чорвачилик

Хўжалик йили мобайнида чорвачиликнинг маҳсулдорлиги бўйича қуйидагилардан кам бўлмаган кўрсаткичларга эришган колхозларга, совхозларга, районларга, чорвачилик фермаларига, от заводларига ва қишлоқ хўжалик илғорларига Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин:

ЙИРИК ҚОРАМОЛЛАР БЎЙИЧА

Сут соғиб олиш бўйича. Ҳар 100 гектар ер (экин майдони, ўтлоқ ва яйловлар) ҳисобига ёки бир сигирдан ўрта ҳисобда йил мобайнида қуйидаги миқдорда сут соғиб олган колхозлар, совхозлар ва чорвачилик илғорлари.

Районлар номи	Хўжаликлар учун кўрсаткичлар		Бир сигирдан сут соғиб олиш (килограмм ҳисобида)	
	100 гектарга центнер ҳисобида сут соғиб олиш	Бир сигирдан килограмм ҳисобида сут соғиб олиш	Сут соғувчилар учун	Мол боқувчилар, чўпонлар ва бригадирлар учун
8. Ўрта Осиё районн				
Ўзбекистон ССР				
колхозларда	120	1600	2000	1800
совхозларда	230	2300	2800	2600

Ҳарбир сигирдан соғиб олинган ўрта ҳисобдаги сут миқдори юзасидан бўлган кўрсаткичлар барча сигирлардан олинган бўлиши лозим, лекин сигирлар сони колхозларда 75 бошдан, совхозларда 100 бошдан, бригадаларга бириктилган сигирлар сони 50 бошдан, сут соғувчиларга бириктилган сигирлар сони қўл блан соғганда 8 бошдан, электр асбоблар блан соғганда 14 бошдан ва мол боқувчиларга бириктиб қўйилган сигирлар сони 30 бошдан кам бўлмаслиги шарт.

Сигирлар сони бундан кам бўлган колхозлар, совхозлар ва чорвачилик илғорлари бутун ерда ёки бириктиб қўйилган сигирлар группаси бўйича ҳар бир сигирдан сут соғиб олиш юзасидан белгиланган кўрсаткичлардан 50 процент ва ундан ҳам кўпроқ ошиб кетган кўрсаткичларга эришганларида, истисно тариқасида, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашишлари мумкин.

Бузоқларни ўстириш бўйича. Колхозларда камида 75 сигир ва совхозларда 100 сигир бўлгани ҳолда, ҳар 100 сигир ва ғунажиндан камида 95 бузоқ ўстирган, 6 ойликкача ёшдаги бузоқларнинг бир кеча-кундуздаги ўсишини колхозларда 600 граммгача ва совхозларда 700 граммгача етказган, 6 ойликдан юқори бўлган ёш молларнинг вазнини колхозларда камида 450 граммга ва совхозларда 550 граммга етказган колхоз ва совхозлар.

Бузоқ боқувчилар. Бузоқларни тўлатўкис сақлаб ўстирган ва 6 ойликкача бўлган ҳарбир бузоқнинг бир кеча-кундуздаги ўсишини ўрта ҳисобда колхозларда 650 граммгача ва совхозларда 750 граммгача етказган, 6 ойликдан юқори бўлган ёш молларнинг ўртача ўсишини бир кеча-кундузда колхозларда камида 500 граммга ва совхозларда 600 граммгача етказганлари тақдирда, лекин бириктиб қўйилган ёш моллар сони 25 бошдан кам бўлмаслиги шарт.

Йирик қорамолларни озиқ-овқат саноати чиқиндилари блан ва бошқа ем-хашаклар блан боқиб ва яйловларда семиртириш бўйича. Колхоз ва совхозлар, молларни боқиб семиртириш пунктлари ва бошқа хўжаликлар — семиз бўлган ва семизлиги ўртача бўлган молларни давлатга камида қуйидаги миқдорда топширган ва сотганларида: колхозлар — яйловда боқиб семиртирилган молларни 80 бош ёки молхонада боқиб семиртиридган молларни 25 бош; совхозлар — яйловда боқиб семиртирган молларни 200 бош ёки молхонада боқиб семиртирган молларни 100 бош; молларни боқиб семиртириш блан махсус равишда шуғулланучи семиртириш пунктлари ва совхозлар — камида 300 бош;

Мол боқувчилар ва бригадирлар — ўзларига бириктилган семиз ва ўртача семиз молларни яйловда ва молхонада боқилган моллар сони қуйидагича бўлганида: мол боқувчилар учун — яйловда ва молхонада боқилган моллар сони камида 30 бош ва бригадирлар учун 50 бош, лекин подадаги қолган молларнинг семизлиги ўртача даражадан паст бўлмаслиги шарт.

Фермада фақат битта бригада бўлганида, бригадир ва мол боқувчилар ферма бригадасининг иш кўрсаткичлари бўйича виставкада қатнашишлари мумкин.

ҚЎЙЧИЛИК БЎЙИЧА

Қўйчилик бўйича қуйидаги кўрсаткичларга эришган колхоз ва совхозлар:

Районларнинг номи	Ҳар 100 гектар экин ери, ўтлоқ ва яйлов ҳисобига камида қуйидаги миқдорда жуннинг ҳамма хилларини олганда (центнер ҳисобида)		ёки майин жунли, ярим майинжунли, ярим дағалжунли қўйларнинг ҳарбиридан йил мобайнида ўрта ҳисобда камида қуйидаги миқдорда жун олганда сутдан ажратгунча ҳамма хўжаликларда ҳар 100 совлиқ ва шишак қўйдан камида 105 қўзи олганда. Бир қўйдан қирқиб олинган жун (килограмм ҳисобида)					
			майинжунли қўйлардан		ярим майин жунли қўйлардан		ярим дағал жунли қўйлардан	
	колхозларда	совхозларда	колхозларда	совхозларда	колхозларда	совхозларда	колхозларда	совхозларда
Ўзбекистон ССР	1,0	1,3	—	—	—	—	—	—

Колхоз ва совхозлар — ҳар 100 совлиқ ва қочирилган шишак қўйдан: хисор қўйлари бўйича камида 100 қўзи олган ва қўзиларнинг оғирлиги сутдан ажратгунча камида 35 килограмм бўлганда; бошқа дағал жунли қўйлар бўйича камида 100 қўзи олган ва йил мобайнида қирқиб олинган жун миқдори ҳарбир қўйга камида 2,6 килограмм бўлганда; қоракўл қўйлари бўйича — биринчи сорт қоракўл терилари камида 78 процент, совхозларда камида 86 процент бўлганда; колхоз ва совхозларда ҳар 100 совлиқ ва шишак қўйдан камида 100 қўзи ўстирганда (тери учун сўйилган қўзилар ҳам шу ҳисобга киради).

Ҳамма хўжаликларда юқоридаги кўрсаткичлар барча қўйлардан олиниши лозим, лекин ҳамма қўйларнинг сони колхозларда 1000 бошдан ва совхозларда 2000 бошдан кам бўлмаслиги шарт.

Бош чўпонлар ва уларнинг бригада а'золари — ҳар 100 совлиқ қўйдан: хисор қўйлари бўйича камида 100 қўзи олган ва қўзиларнинг тирик вазни сутдан ажратгунча ўрта ҳисобда камида 38 килограмм бўлганда; бошқа дағал жунли қўйлар бўйича камида 100 қўзи олган ва йил мобайнида қирқиб олинган жун миқдори ҳарбир совлиқ қўйга ўрта ҳисобда 2,8 килограммга етказганда; барра тери берадиган қўйлар бўйича колхозларда биринчи сорт тери камида 85 процент ва совхозларда камида 90 процент бўлганда, ҳамма хўжаликларда қўзиларни сутдан ажратгунча ҳар 100 совлиқ ва шишак қўйга камида 105 қўзи ўстирганда (тери учун сўйилган қўзилар ҳам шу ҳисобга киради).

Юқоридаги кўрсаткичлар хўжаликларда бош чўпонлар ва уларнинг бригада а'золари боқаётган ҳамма қўйлардан олиниши лозим, лекин барча қўйларнинг сони совлиқ қўйлар 400 бошдан, қўчқорлар сони 50 бошдан, урчитиш ёки сотиш учун қолдирилган қўйлар (тўқли, шишак) ва бошқа хил катта ёшдаги қўйлар (ахта қўйлар ва бошқалар) 600 бошдан кам бўлмаслиги шарт.

ЧЎЧҚАЧИЛИК БЎЙИЧА

Чўчқа болалари ўстириш бўйича. Колхозлар — йил мобайнида подадаги ҳарбир она чўчқага ўрта ҳисобда 9 ойликдан катта бўлган камида 16 чўчқа боласи ва совхозларда ҳарбир она чўчқага камида 20 чўчқа боласи ўстирганда, лекин она чўчқаларнинг сони колхозларда 20 бошдан ва совхозларда 60 бошдан кам бўлмаслиги шарт.

Чўчқа боқувчилар — ўзларига бириктиб қўйилган ҳамма она чўчқаларнинг ҳарбиридан колхозларда йил мобайнида камида 18 чўчқа боласи ва совхозларда ҳарбир она чўчқага ўрта ҳисобда 22 чўчқа боласи ўстирганда, лекин она чўчқалар сони колхозларда 8 бошдан ва совхозларда 10 бошдан кам бўлмаслиги шарт.

Чўчқаларни боқиб семиртириш бўйича. Колхоз ва совхозлар — йил мобайнида ҳар 100 гектар экин майдони ҳисобига тирик вазнда жам'и қуйидаги миқдорда семиртирганда: колхозларда — 6 центнер, совхозларда — 12 центнер;

ёки совхозлар — 9 ойликдан катта бўлган ҳарбир она чўчқага ўрта ҳисобда камида 1850 килограмм чўчқа гўшти олганда;

чўчқаларни боқиб семиртирувчи совхозлар — боқувда бўлган ҳар бош чўчқани ойида ўрта ҳисоб блан камида 14,5 килограмм семиртирганда, лекин чўчқаларнинг йиллик ўртача сони 5000 бошдан кам бўлмаслиги шарт;

боқиб семиртирувчи пунктлар — ойлик ўртача семиришни камида 16 килограммга етказганда, лекин чўчқаларнинг йил давомидаги ўртача сони 1500 дан кам бўлмаслиги шарт;

чўчқаларни боқиб семиртирувчи бригадаларнинг чўчқабоқувчилари — ҳарбир бош чўчқанинг ой давомидаги семиришини колхозларда камида 16 килограммга, совхозларда 18 килограммга ва боқиб семиртириш пунктларида 16,5 килограммга етказганда, лекин боқувдаги чўчқаларнинг бир ой мобайнидаги ўртача сони колхозларда 30 бошдан, совхозларда 50 бошдан, семиртириш совхозларида ва пунктларда 100 бошдан кам бўлмаслиги шарт;

чўчқа боқувчилар — 4 ойликкача бўлган ҳарбир ёш чўчқанинг ўртача тирик вазнини камида 35 килограммга етказганда, лекин ёш чўчқаларнинг сони йил мобайнида ўрта ҳисобда 75 бошдан кам бўлмаслиги шарт.

ПАРРАНДАЧИЛИК БЎЙИЧА

Колхоз ва совхозлар — ҳар 100 гектар экин майдонига қуйидаги миқдорда тухум олган ёки товуқларнинг тухум қилиши юзасидан камида тубандаги кўрсаткичларга эришганда:

100 гектар экин майдонига колхозларда 0,7 минг тухум ва совхозларда 0,9 минг тухум ёки тухум қиладиган ҳарбир серпушт товуқдан колхозларда 70 тухум ва жайдари товуқлардан 60 тухум, совхозларда серпушт товуқлардан 90 тухум ва жайдари товуқлардан 80 тухум олганда;

паррандачилик фабрикалари серпушт ҳарбир товуқдан 170 тухум ва жайдари товуқлардан 140 тухум олганда.

Ёки ҳар бир парранданинг тухум қилишини қуйидаги даражага етказганда:

Урдаклар бўйича: колхозлар — жайдари ўрдакларнинг ҳарбиридан 70, совхозлар — 120 тухум; гўштдор наслли ўрдаклардан колхозлар — ўрта ҳисобда 55, совхозлар — 80 тухум олганда;

Куркалар бўйича: колхозлар — ҳар куркадан ўрта ҳисобда 35, совхозлар — 45 тухум олганда;

Ғозлар бўйича: колхозлар — серпушт наслли ҳарбир она ғоздан 20 тухум, совхозлар — 35 тухум; бошқа наслдаги она ғозлардан колхозларда — 12 тухум, совхозларда —15 тухум олганда.

Паррандалардан тухум олиш юзасидан бу кўрсаткичлар тухум қиладиган ҳамма паррандадан олинишига эришиш лозим, лекин товуқлар сони колхозларда 750 тадан, совхозларда 3000 тадан, паррандачилик фабрикаларида 5 мингтадан, ўрдаклар сони колхозларда 450 тадан ва совхозларда 1500 тадан; куркалар сони колхозларда 250 тадан ва совхозларда 300 тадан, ғозлар сони колхозларда 200 тадан ва совхозларда 300 тадан кам бўлмаслиги шарт.

Ёш паррандалар ўстириш бўйича. Жўжаларни 5 ойликкача (ўстириш учун белгиланган сонга нисбатан процент ҳисобида) қуйидагича ўстирганда: колхозлар — 88, совхозлар — 90, паррандачилик фабрикалари — 92; курка жўжалари — колхозлар —82, совхозлар — 85; ғоз жўжалари — колхозлар — 88, совхозлар — 90; 3 ойликкача ўрдак жўжалари — колхозлар 92, совхозлар — 95, лекин белгиланган кўрсаткичлар ўстириш учун мўлжалланган барча жўжалардан олиниши, умумий сони колхозларда товуқ жўжалари 2000 тадан, совхозларда ва паррандачилик фабрикаларида 20 мингтадан, ўрдак жўжалари колхозларда 1000 тадан ва совхозларда 10.000 тадан; курка ва ғоз жўжалари колхозларда 400 тадан ва совхозларда курка ёки ғоз жўжалари 1500 тадан кам бўлмаслиги шарт.

Инкубация бўйича. Инкубатория — паррандачилик станцияларининг раҳбарлари, мутахассислари, бу станциялардаги инкубация цехининг ходимлари — товуқ жўжаларини инкубацияга қўйилган тухумларга нисбатан камида 77 процент, ўрдак ва курка жўжаларини 65 процент ва ғоз жўжаларини 60 процент очирганларида, лекин ҳамма паррандалар бўйича инкубация плани ва жўжалар сотиш плани бажарилиши шарт;

совхозларнинг ва паррандачилик фабрикаларининг инкубаторияларн — инкубацияга қўйилган тухумларга нисбатан товуқ жўжалари камида 80 процент, ўрдак ва курка жўжалари 70 процент, ғоз жўжалари 65 процент оширилганда, лекин инкубация плани ва жўжалар сотиш плани бажарилиши шарт.

Паррандачилар — ўзларига бириктиб қўйилган катта ёшдаги паррандалар ёки жўжаларнинг ҳаммаси бўйича колхоз, совхоз ва паррандачилик фабрикаларида маҳсулот ёки ёш паррандалар ўстириш юзасидан белгиланган кўрсаткичларга эришганда, лекин катта ёшдаги товуқлар колхозларда 500 тадан ва совхозларда ҳамда паррандачилик фабрикаларида 1000 тадан; колхозларда товуқ жўжаси 800 тадан, совхозларда 1000 тадан ва паррандачилик фабрикаларида 5000 тадан; катта ёшдаги ўрдаклар колхозларда 300 тадан ва совхозларда 1000 тадан; ўрдак жўжалари колхозларда 400 тадан, совхозларда 1000 тадан; катта ёшдаги куркалар колхозларда 200 тадан, совхозларда 300 тадан; курка жўжалари колхозларда 300 тадан, совхозларда 750 тадан; катта ёшдаги ғозлар колхозларда 100 тадан ва совхозларда 300 тадан; ғоз жўжалари колхозларда 300 тадан ва совхозларда 500 тадан кам бўлмаслиги шарт.

ЙИЛҚИЧИЛИК БЎЙИЧА

Колхозлар, совхозлар, йилқичилик фермалари, от заводлари — насл дафтарларига ёзилган (ГПК ва РПК) зотли айғирлардан урчитиб ҳамма бияларни отхонада боққанда унинг ҳар 100 тасидан 84 қулун ва уйирда боққанда 88 қулун олганда, лекин биялар сони отхонада боққанда 40 бошдан ва уйирда боққанда 150 бошдан кам бўлмаслиги, колхоз ва совхозларда ишга яроқли барча отлардан қишлоқ хўжалик ва транспорт ишларида албатта фойдаланилган бўлиши шарт.

Бош отбоқарлар ва отларни уйирда боқувчилар — насл дафтарларига ёзилган (ГПК ва РПК) зотли айғирлардан урчитиб, ўзларига бириктиб қўйилган ҳамма биялардан 85 процент миқдорида қулун олганларида; отбоқарлар — ҳарбир биядан биттадан қулун ўстирганларида, лекин бириктиб қўйилган биялар сони 7 тадан кам бўлмаслиги шарт.

ТУЯЧИЛИК БЎЙИЧА

Колхозлар, совхозлар, туя заводлари, колхоз ва совхоз туячилик фермалари ҳамда туячилик илғорлари — икки йил мобайнида ҳар 100 урғочи туядан 70 та бўталоқ ўстирганларида; колхозчилар, совхоз ва туя заводларининг ишчилари — икки йил мобайнида 10 та урғочи туядан камида 9 та бўталоқ ўстирганларида.

ҚУЁНЧИЛИК БЎЙИЧА

Колхоз ва совхозлар — йил бошида бўлган ҳарбир она қуёндан колхозларда камида 16 та қуён боласи ва совхозларда 20 та қуён боласи ўстирганда, лекин йил бошида колхозларда камида 50 та ва совхозларда 300 та она қуён бўлиши шарт.

Қуён боқувчилар — ўзларига бириктилган ва йил бошида бўлган ҳамма она қуёнларнинг ҳарбиридан колхозларда камида 20 та ва совхозларда 25 та қуён боласи ўстирганда, лекин она қуёнлар сони колхозларда 40 тадан ва совхозларда 50 тадан кам бўлмаслиги шарт.

Колхоз ва совхозлар — йил бошида бўлган тивит берадиган ҳарбир она қуёндан болалари блан биргаликда ўрта ҳисобда колхозларда камида 500 грамм ва совхозларда 750 грамм қуён тивити олганда, лекин йил бошида колхозларда она қуёнлар сони 50 тадан ва совхозларда 300 тадан кам бўлмаслиги шарт.

Қуён боқувчилар — ўзларига бириктиб қўйилган тивит берадиган ҳамма она қуёнларнинг ҳарбиридан йил бошидаги ҳисобга кўра, ўртача колхозларда камида 550 грамм ва совхозларда 825 грамм тивит олганда, лекин она қуёнлар сони колхозларда 30 тадан ва совхозларда 40 тадан кам бўлмаслиги шарт.

МЎЙНАЛИ ҲАЙВОНЛАР БЎЙИЧА

Колхоз ва совхозлар — йил бошида бўлган ҳар 10 та она ҳайвондан ўрта ҳисобда камида қуйидагича бола ўстирганда (бош ҳисобида)

	Колхозларда	Совхозларда
Нутрий	40	65

Мўйнали ҳайвонлар боқувчи колхозчилар ва совхоз ишчилари — йил бошида бўлган ҳисобга кўра ҳар 10 та она ҳайвондан камида қуйидаги миқдорда бола ўстирганда (бош ҳисобида):

	Колхозларда	Совхозларда
Нутрий	42	70

Йирик қорамоллар, қўйлар, чўчқалар ва паррандаларнинг маҳсулдорлиги бўйича маҳсулотни 100 гектар экин майдони ёки бир бош мол ва парранда блан ҳисоблаганда колхозлар учун белгиланганидан 85 процентдан кам бўлмаган кўрсаткичларга эришган районларга Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин.

ЭСКАРТИШ. Белгилансинки, агар колхоз ва совхозларнинг чорвачилик фермалари Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида мустақил равишда қатнашсалар, у вақтда колхозларнинг фермалари учун маҳсулдорлик кўрсаткичлари колхозлар учун белгиланган кўрсаткичлардан паст бўлмаслиги лозим, совхозлар фермаларининг кўрсаткичлари эса совхозлар учун белгиланган кўрсаткичларга нисбатан 10 процент оширилади.

Ихтисослаштирилган чорвачилик хўжаликларига якка-якка танлаб олиш тартибида Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилади.

III.

Механизация, электрификация ва сув хўжалиги

Қуйидагилардан паст бўлмаган кўрсаткичларга эришган машина-трактор ва ихтисослаштирилган станцияларга, ремонт заводларига, қишлоқ электрстанцияларига, сув хўжалиги ташкилотларига ва механизация, электрификация, сув хўжалиги илғорларига Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин.

1. Машина-трактор станциялари

МТСлар — ўзлари хизмат қилаётган колхозларда қишлоқ хўжалик экинларининг биридан бутун майдонда қуйидаги миқдорда ҳосил олганларида:

буғдой (кузги ёки баҳори) — гектаридан 14 центнер ва суғориладиган ерларда 25 центнер;

арпа, сули — гектаридан камида 15 центнер;

тариқ, шоли, **маккажўхори**—бу экинлар юзасидан районлар учун белгиланганидан паст бўлмаган кўрсаткичларга эришганда, лекин буғдой ёки жавдари буғдой ҳосили пландагига нисбатан паст бўлмаслиги шарт.

Пахта — ҳосил юзасидан пландаги топшириқ камида 12 процент ошириб бажарилганда;

картошка — гектаридан 130 центнер;

сабзавот — ҳосил юзасидан пландаги топшириқ камида 10 процент ошириб бажарилганда.

Картошка, карам, помидор ва маккажўхори экинлари 1953 йилда бу экин, майдонларининг камида ярмида, 1954 йилда эса ҳамма майдонларда уялабквадрат ва квадрат шаклда экишни амалга оширган машина-трактор станцияларига ҳам Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин, лекин бу экинларни шу усулда экиш жуда тўғри ўтказилиб, барча экинларни икки томонлама трактор блан ишлаш имкониятини бериши ва пландагидан кам бўлмаган миқдорда ҳосил олиниши шарт.

ЧОРВАЧИЛИКНИНГ МАҲСУЛДОРЛИГИ БЎЙИЧА

Ўзлари хизмат қилаётган колхозларда чорвачиликдан районлар учун белгиланган кўрсаткичлардан 10 процент ошиқ маҳсулот олинишини та'минлаган машина-трактор ва ихтисослаштирилган станцияларга Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин.

Янги ерларни ўзлаштириш. Ўзлари хизмат қилаётган колхозларда янги ерларни ўзлаштириш планини бажарган машина-трактор станцияларига Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин, лекин ўзлаштирилган ер майдони 700 гектардан кам бўлмаслиги, бу ерларда қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосили пландагидан 30 процент юқори бўлиши шарт.

Машина-трактор станциясининг янги ўзлаштирилган ерларда ҳосилни колхоз бўйича планда белгиланганидан камида 30 процент оширган ва келгуси йилда экиш учун ерларни ёзда ва кузда шудгор қилиш планининг ўз вақтида бажарилишини та'минлаган бригада ва отрядларга ҳам бу ҳуқуқ берилсин.

ЧОРВАЧИЛИКДА КЎП МЕҲНАТ ТАЛАБ ҚИЛАДИГАН ИШЛАРНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ БЎЙИЧА

Ишларни механизациялаш даражасини колхозларда пичан ўриш, ўрилган пичанни йиғиштириш ва уйиб қўйишни 80 процентгача, ғарам қилишни 65 процентгача, силос бостиришни 75 процентгача, силос экинларини ва хашаки илдизли мевалик экинларни экиш ва уларнинг қаторораларини ишлашни 95 процентгача, комбайн блан ўрилган майдонлардаги похолни йиғиб олиш ва ғарам қилишни 70 процентгача етказган ҳамда ўзлари хизмат қилаётган колхозларда ем-хашак жамғариш планининг бажарилишини та'минлаган;

ёки чорвачиликдаги кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялаш юзасидан белгиланган планни колхозлар блан тузилган шартномаларда кўзда тутилган муддатларда бажарган машина-трактор станцияларига Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин.

2. СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва СССР Совхозлар министрлигининг капитал-ремонт заводлари ва устахоналари

Капитал ремонт заводлари ва устахоналари — ялпи ва товар маҳсулоти юзасидан йиллик планларни буюмларнинг белгиланган номенклатураси бўйича, шунингдек трактор ва комбайн моторларини, автомобильларни, узелларни, агрегатларни, МТС ва совхозларнинг ускуналарини ремонт қилиш, меҳнат унумини ошириш бўйича йиллик планларни камида 10 процент ошириб бажарганда, лекин корхоналарнинг рентабель ишлаши, металл, ёқилғи ва электр қуввати тежалиши, маҳсулотнинг пландаги таннархи камида 10 процент камайтирилиши ва тайёрланаётган буюмлар юқори сифатли бўлиши, моторлар, узеллар, агрегатлар ва ускуналар юқори сифатли ремонт қилиниши, шунингдек уй-жой, маиший бинолар қуриш ва об'ектларни фойдаланишга топшириш планлари бажарилиши шарт.

Капитал ремонт заводлари ва устахоналарининг ҳамда машина-трактор станцияларининг ишчилари — иш нормаларини мунтазам суратда камида 50 процент ошириб бажарганларида, лекин тайёрланган маҳсулотнинг сифати яхши бўлиши шарт.

3. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илғорлари

МТС ва совхозларнинг трактор бригадаларидаги тракторчилар ва бригадирлар — асосий дон экинлари ёки етакчи техника экини бўйича, трактор бригадаси битта ёки бирнеча далачилик бригадасига хизмат қилганда, далачилик бригадаларининг бригадирлари учун белгиланган ҳосилни олишга эришганда, ёки трактор бригадаси бутун колхоз ёки совхозга хизмат қилганда колхоз, совхоз учун белгиланган ҳосилни олишга, ёки трактор бригадаси бўлимга хизмат қилиб, совхознинг бўлими учун белгиланган ҳосилни олишга эришганда.

Дон комбайнларининг комбайнчилари ва уларнинг ёрдамчилари — ўрим-йиғимни нобудгарчиликка йўл қўймасдан яхши сифатли қилиб ўтказишни та'минлаганда ва 20 кун ичида ўриб олинган майдондан «Коммунар» комбайнида ва С—4 маркали ўзиюрар комбайнда камида 3000 центнер дон экини ва мойли экинлар уруғи янчиганда, «Сталинец-1» ва «Сталинец-6» комбайнларида камида 3600 центнер дон экини ва мойли экинлар уруғи янчиганда.

Қўш комбайнда ишловчи комбайнчилар ва уларнинг ёрдамчилари учун кўрсаткичлар 80 процент оширилади.

Картошка қазийдиган КОК-2 ва ККР-2 комбайнларининг комбайнчилари — 20 кун ичида камида 80 гектар ердаги картошкани йиғиштириб олишни та'минлаганда.

Пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари — мавсум давомида, лекин узоғи блан 35 кун ичида, бирқаторли пахта териш машиналари блан биринчи ва иккинчи теримда камида 750 центнер пахта ва икки қаторлик пахта териш машиналари блан камида 1200 центнер пахта терганда.

Молотилкаларининг машинистлари — мавсум давомида, лекин узоғи блан 50 кун ичида МК-1100 ва МС 1100 молотилкаларида камида 1000 тонна ғалла ҳамда МО-900 ва БДО-34 молотилкалари блан 7000 тонна ғалла янчиганда.

Сенокосилкаларнинг машинистлари — 20 иш кунида КС-10 сенокосилкаси блан камида 650 гектар ердаги ўтни, ШК-2 сенокосилкаси, 3 брусли КТ-6 ва комплект сенокосилкалар (битта КН-2,1 ва икки КП-2,1) блан камида 400 гектар ердаги ўтни юқори сифатли қилиб ўрганда.

Юк автомобильларининг шоферлари — йиллик юк ташиш планини бажарганда, лекин юк ташиш энг қизиган даврда (июнь-октябрь ойларида) ҳар 30 календарь кунида ўрта ҳисобда кам деганда қуйидаги миқдорда албатта юк ташилиши шарт:

ЗИС-150 автомобилида —	8700 тонна-километр;
ЗИС-5 автомобилида —	7500 « «
ГАЗ-51 автомобилида —	5000 « «
ГАЗ-АА автомобилида —	3750 « «

Шу блан, улар нефть маҳсулотларини йиллик нормаларга нисбатан ортиқча сарфлашга йўл қўймасликлари, авторезинадан фойдаланиш муддатини белгиланган нормадан ташқари камида 25 процент оширишлари, ГАЗ-АА автомобилининг капитал ремонтсиз қатновини белгиланган нормадан ташқари камида 5000 километр, ЗИС-5 автомобилининг қатновини 10.000 километр, ГАЗ-51 автомобилининг ва ЗИС-150 автомобилининг қатновини 7500 километр кўпайтиришлари, шунингдек автомобильларнинг бутун юк ташиш даврида техника жиҳатидан яхши аҳволда бўлишини та'минлашлари шарт.

Бензин ташишда ишлаётган шоферлар учун кўрсаткичлар 25 процент камайтирилади.

Трактор блан ишлатиладиган силос қирқиш машиналарида ишловчи тракторчилар — мавсум мобайнида РКС-12 маркали силос қирқиш машинаси блан камида 1500 тонна ва РСС-6 силос қирқиш машинаси блан камида 1000 тонна силос қирқишни ва бостиришни та'минлаганда.

Электр блан жун қирқадиган агрегатларнинг бошлиқлари, инструктор наладчиликлари, чархловчилари — мавсум мобайнида, узоғи блан 15 иш кунида РСА-12 агрегати блан камида 7000 бош майин жунли ва яриммайин жунли қўйни ёки камида 10.000 бош дағал жунли ва ярим дағал жунли қўйни қирқишни та'минлаганда, жун қирқучилар камида 650 бош майин жунли ва ярим майин жунли қўйнинг жунини, ёки 900 бош дағал жунли ёки ярим дағал жунли қўйнинг жунини қирққанда, лекин қўйларнинг жун қирқиш плани, бажарилиши шарт.

Картошкани уялаб-квадрат шаклда экадиган СКГ-4 маркали тўрт қаторли сеялкаларнинг машинистлари — 20 кун ичида камида 120 гектар ерга юқори сифатли ва тўғри шаклда, бутун майдонни трактор культиваторлари блан икки томонга ишлаш имкониятини берадиган қилиб экканда.

Кўчатларини квадрат шаклида экадиган СРН-4 маркали кўчат машиналарининг машинистлари — 15 кун ичида камида 25 гектар ерга гўнг чиринди тувакчаларида ўстирилган карам, помидор ва бошқа сабзавот экинлари кўчатларини ўтқазишни та'минлаганда, лекин иш юқори сифатли ва кўчатлар бутун майдонни трактор культиваторлари блан икки томонлама ишлаш имкониятини берадиган қилиб тўғри ўтказилиши шарт.

Уялаб-квадрат шаклида экадиган ва ВИМ мосламаси бўлган СШ-6А-С маркали сеялкаларнинг машинистлари— сим режа ёрдами блан юриб, 15 кун ичида камида 175 гектар ерга маккажўхори ва бошқа чопиқ қилинадиган экинларни юқори сифатли қилиб ва бутун майдонни трактор культиваторлари блан икки томонлама ишлаш имкониятини берадиган даражада тўғри қилиб экканда.

Бошқа янги, мураккаб қишлоқ хўжалик машиналарида ишлаётган машинистлар ва бошқа ходимларга картошка, сабзавот, техника экинларини етиштириш, ем-хашак етиштириш ва бошқа ишлар юзасидан энг яхши иш кўрсаткичларига қараб, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилади.

Машина-трактор станциялари, ихтисослаштирилган станциялар ва совхозларнинг нефть хўжалиги мудирлари — нефть маҳсулотларини ўз вақтида ташиб келтиришни, уларни намунали равишда тақсимлаб беришни ва сақлашни та'минлаганда, ишлатилган мойларнинг камида 30 процентини йиғиб олган ва тиклаганда, улардан камида 60 процент регенерлаштирилган мой олганда, тракторлар, комбайнлар, автомобильларнинг ёнилғи ва мойлаш материалларини бригадаларга ўз вақтида етказиб бермаслик орқасида тўхтаб туришига йўл қўймаганда.

4. Қишлоқ электростанциялари ва эксплуатация бўлимлари

Электростанция ва эксплуатация бўлимлари — берилган электр қувватининг умумий миқдоридан камида 60 процентидан қишлоқ хўжалигида ишлабчиқариш мақсадлари учун фойдаланишни та'минлаган ва уланган электр двигательларининг ҳамда бошқа хил ишлабчиқариш токоприёмникларининг қувватини электростанцияда ёки эксплуатация бўлимидаги иш агрегатларининг белгиланган қувватини камида 150 процентга етказганда, шунингдек электр қуввати бериш планини камида 10 процент ошириб бажарганда ва электр қувватининг таннархини камида 5 процент камайтирганда.

Станция ва линия электр монтёрлари — ускуналар ва электр тормоқларини жорий ремонт қилиш ишлари муддатини ўрта ҳисобда камида 40 процент камайтиришга эришиб, ишни яхши ва а'ло сифатли ўтказганда, хизмат қилаётган электр тормоқларида ва электр установкаларида авариялар мутлақо бўлмаганида.

Прораблар, мастерлар ва десятниклар — янги қишлоқ электростанциялари, трансформатор подстанциялари ва электр тормоқлари қурилишида иш муддатларини қисқартишни, иш таннархини сметадагига нисбатан камида 3 процент камайтиришни ва қурилиш-монтаж ишларини яхши ҳамда а'ло баҳо блан топширишни та'минлаганида.

Қурувчилар ва монтажчи ишчилар — иш нормасини камида 40 процент ошириб бажарганида ва ишни яхши ҳамда а'ло баҳо блан топширганида.

5. СУВ ХЎЖАЛИГИ БЎЙИЧА

Машина-экскаватор ва машина-мелиоратив станциялари — рўйхатдаги ҳамма экскаваторлар блан чўмич ҳажмининг ҳарбир кубометрига йил мобайнида камида 200 минг кубометр тупроқ чиқаришни та'минлаганида, рўйхатдаги ҳамма осма ва тиркаладиган ер қазиш машиналари установкалари ва ер қазиш машиналари блан йиллик иш нормасини камида 10 процент ошириб бажарганида, лекин иш таннархлари камида 5 процент камайтирилиши ва ёнилғи камида 7 процент тежалиши шарт.

Экскаватор бригадирлари ва машинистлари — йил мобайнида чўмичнинг бир кубометр ҳажмига йил мобайнида камида 250 минг кубометр тупроқ чиқарганида ва ёнилғини камида 10 процент тежаганида.

Землясос машинистлари — йил мобайнида саккиз дюймли землясос ҳисобида камида 180 минг кубометр тупроқ чиқариб, ёнилғини камида 7 процент тежаганида.

(ОХИРИ УЧИНЧИ БЕТДА)

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси Бош комитетининг қароридан

(БОШИ БИРИНЧИ ВА ИККИНЧИ БЕТЛАРДА)

Скреперларда ишловчи машинистлар — йил мобайнида скрепер ҳажмининг ҳарбир кубометрига камида 12 минг кубометр тупроқ сурганда, лекин бу тупроқни 200 метр нарига суриб, ёнилғини камида 7 процент тежаши шарт.

Бульдозерларда ишловчи машинистлар — йил мобайнида С—80 тракторга тиркалган бульдозер блан камида 75 минг кубометр тупроқни ва ДТ—54 трактори блан камида 55 минг кубометр тупроқни кўчириб, уни 50 метр нарига олиб борганида ҳамда ёнилғини камида 5 процент тежаганида.

Суғориш системалари ва канал бошқармалари — колхоз ва совхозларга сувни тасдиқланган планларга ва тузилган шартномаларга мувофиқ, узлуксиз бериб туришни та'минлаган, хўжаликлараро суғориш каналларининг фойдали коэфициентини камида 0,75 даражага етказганида, суғориш ва коллектор — зовур тормоқларини тозалаш планини, гидротехника иншоотларини ремонт қилиш, гидрометрик постларни ремонт қилиш ва қуриш планларини бажарганида, эксплуатация тадбирлари йиллик планини бажарган ва иш таннархини сметадагига нисбатан камида 5 процент камайтирганида.

Ер қуритиш системалари бошқармалари — хўжаликлараро ва хўжаликлардаги ер қуритиш тормоқларини тозалаш ҳамда ремонт қилиш планларини бажаришни, зовурларни тозалаш ва капитал ремонт қилиш юзасидан бўлган ер ишларини механизациялаш планини, насос-перекачка станцияларини, гидротехника иншоотларини ва зовур тормоқларидаги бошқа хил иншоотларини ремонт қилиш планини бажаришни, канал ва иншоотларни тозалаш, ремонт қилиш юзасидан бўлган ишларнинг таннархини сметадагига нисбатан камида 5 процент пасайтиришни та'минлаганида ва ишларни юқори сифатли қилиб бажарганида.

Сув хўжалиги қурилиши бошқармалари, трестлари ва конторалари — қуйидаги асосий кўрсаткичлар бўйича: иш ҳажмлари, қувватларни ишга тушириш, уй-жой майдонларини фойдаланишга топшириш, асосий қурилиш механизмларининг иши, комплекс механизацияни ва янги техникани жорий қилиш, меҳнат унумини ошириш ва иш сифатини яхшилаб, таннархини камайтириш юзасидан йиллик планнинг бажарилишини та'минлаганида.

Проект-қидириш институтлари, уларнинг филиаллари ва проект-қидириш конторалари — проект топшириқларини ва техник проектларини белгиланган муддатларда юқори сифатли қилиб тузишни та'минлаганида, техник проектларда қурилиш қимматини камайтирганида, проектларда энг янги конструкцияларнинг ва қурилиш ишлари янги техникасини қўлланишни та'минлаганида.

IV.

Қишлоқ хўжалигининг бошқа тормоқлари

Ипакчилик, асаларичилик ва балиқчилик бўйича қуйидагилардан кам бўлмаган кўрсаткичларга эришган колхозларга, совхозларга ва бошқа хўжаликларга Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин.

ИПАКЧИЛИК БЎЙИЧА

Ипак қурти бўйича. Колхозлар — кўкламги қурт боқишда ҳар қути қурт уруғидан камида 70 килограмм, совхозлар — 90 килограмм, бригадирлар учун — колхозларда 80 килограмм ва совхозларда 100 килограмм, звено бошлиқлари учун — колхозларда 90 килограмм ва совхозларда 105 килограмм, лекин пилла топшириш йиллик плани бажарилиши, умумий пилла миқдори колхозларда 3500 килограмм, совхозларда 4500 килограммдан кам бўлмаслиги шарт.

АСАЛАРИЧИЛИК БЎЙИЧА

Колхозлар, совхозлар ва асаларичилик хўжаликлари — асал ариларни белгиланган нормалар бўйича озуқа блан та'минлаб, қишлаб чиққан ҳар асалари уясидан камида 50 килограмм асал ва 0,8 килограмм мўм олганида, лекин асаларилар уяси 50 тадан кам бўлмаслиги ва асаларилардан қишлоқ хўжалик экинларини чанглатишда фойдаланиш шарт.

Колхоз ва совхоз асалари хўжаликларининг илғор асаларичиларига ўзларига бириктириб қўйилган асалари уяларидан колхозлар, совхозлар ва асаларичилик хўжаликлари учун белгиланган кўрсаткичлардан 10 процент кўп асал ва мўм олганларида Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин.

БАЛИҚЧИЛИК БЎЙИЧА

Колхозлар, совхозлар, балиқчилик хўжаликлари ва уларнинг илғорлари — сув қуйилиб турадиган ҳовузларда ҳовуз балиғини (карп, сазан, карас, линь ва бошқа шу каби балиқларни) балиқ овланадиган бутун ҳовуз майдонидан, камида 3 гектарлик ҳовузнинг ҳар гектаридан товар бўладиган 5 центнер ёки 8 минг дона бир ёшлик карп, сазан балиқлари олганида.

Ҳовузларда балиқ урчитувчи давлат балиқчилик хўжаликлари учун ҳовузларнинг умуммайдони камида 100 гектар бўлганда кўрсаткичлар 15 процент оширилади.

Сув қуйилиб турилмайдиган ҳовузлари ва ўзан ҳовузлари бўлган хўжаликлар учун кўрсаткичлар 10 процент камайтирилади. Балиқчилик колхозлари — колхоздаги балиқчилар сони камида 75 киши бўлганда — давлатга балиқ топшириш йиллик планини ошириб бажариб, йил мобайнида (қимматли наслдан бўлган балиқлар блан ҳисоблаганда) ҳарбир балиқчига камида 150 центнер балиқ овлашга эришганда.

Балиқчилик колхозларининг бригадирлари — колхозлар учун белгиланган кўрсаткичлардан 50 процент ошиқ миқдорда балиқ овлашга эришганда.

V.

Бир гектар экин ери, боғ, ўтлоқ ва яйловдан олинган даромад бўйича колхозларнинг виставкада қатнашиши тўғрисида

(Молларни ҳайдаб боқиш учун фойдаланилаётган ерлар бунга кирмайди)

Ҳарбир гектар ерга колхозларнинг район бўйича олган ўртача пул даромадига нисбатан икки баравар кўп, лекин қуйидаги миқдордан кам бўлмаган даражада пул даромади олган колхозларга Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш ҳуқуқи берилсин:

суғориладиган пахтачилик районлари бўйича пахтачилик колхозлари учун — 3500 сўм;

тамаки экиладиган, боғдорчилик ва узумчилик районлари бўйича, шунингдек шаҳарларга ва саноат марказларига ҳамда қайтадан ишлаш учун заводларга, сут етказиб бераётган сут чорвачилиги районлари бўйича — 2000 сўм;

картошкачилик ва сабзавотчилик ривож топган суғорилмайдиган районлар ва консерва заводлари зоналари, шунингдек моллар яйловда боқиладиган ва чорвачилик ривожланган районларда — 1500 сўм;

VI.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиларини танлаш тартиби

1. Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиларини танлашда қуйидаги тартиб белгилансин:

а) СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги системасида бўлган ва белгиланган кўрсаткичларга эришган колхозлар, машина-трактор ва ихтисослаштирилган станциялар, ўрмон хўжаликлари, районлараро капитал ремонт мастерскойлари ва ремонт заводлари, қишлоқ электрстанциялари, колхоз чорвачилик фермалари, селекция ва тажриба станциялари, қишлоқ хўжалик ўқув юртлари, хўжаликлар ва ташкилотлар, мазкур хўжалик ва ташкилотларнинг раҳбар ходимлари, илғорлари ва мутахассислари Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашишни истаганликлари тўғрисида ўзлари ишлаб турган жойда республика қишлоқ хўжалик министрликларига (областьларга бўлинмаган республикаларда), ўлка, область қишлоқ хўжалик бошқармалари ва меҳнаткашлар депутатлари район Советлари ижроия комитетларига ариза берадилар, республика қишлоқ хўжалик министрликлари, ўлка, область қишлоқ хўжалик бошқармалари ва район ижроия комитетлари кўрсаткичларни текшириб чиқишлари ҳамда зарур ҳужжатларини расмийлаштиришлари лозим;

б) СССР Совхозлар министрлиги ва бошқа министрликлар ҳамда идоралар системасида бўлган ва белгиланган кўрсаткичларга эришган совхозлар, совхоз чорвачилик фермалари, от заводлари, бошқа хўжаликлар, корхоналар, ташкилотлар, уларнинг раҳбар ходимлари қишлоқ хўжалик илғорлари ва мутахассислари Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашишни истаганликлари тўғрисида ишлаб турган жойларида республика Министрлар Советларига, (областьларга бўлинмаган республикаларда), меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область ва район Советлари ижроия комитетларига ўз министрликлари, идоралари ва уларнинг маҳаллий органлари орқали ариза берадилар, республика Министрлар Советлари, ўлка, область ва район ижроия комитетлари кўрсаткичларни текшириб чиқишлари ва зарур ҳужжатларни тайёрлашлари лозим;

в) қишлоқ районлари Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш учун республика Министрлар Советлари, меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область ижроия комитетлари томонидан тақдим этилади.

2. Меҳнаткашлар депутатлари район Советларининг ижроия комитетлари Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашучи кандидатлар тўғрисидаги материалларни кўриб чиққандан кейин:

а) СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги системасига кирадиган кандидатлар тўғрисидаги материалларни — республика қишлоқ хўжалик министрликларига (областьларга бўлинмаган республикаларда), ўлка, область қишлоқ хўжалик бошқармаларига юборадилар, республика қишлоқ хўжалик министрликлари, ўлка, область қишлоқ хўжалик бошқармалари олинган материалларни кўриб чиқишлари ва уларни республика Министрлар Советларига (областьларга бўлинмаган республикаларда), меҳнаткашлар депутатлари область, ўлка Советлари ижроия комитетларига тақдим этишлари лозим;

б) бошқа системаларга кирадиган кандидатлар ҳақидаги материалларни — республика Министрлар Советларига (областьларга бўлинмаган республикаларда), меҳнаткашлар депутатлари область, ўлка Советларининг ижроия комитетларига топширадилар.

3. Республика Министрлар Советлари (областьларга бўлинмаган республикаларда), меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область Советларининг ижроия комитетлари Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашучи кандидатлар ҳақидаги материалларни ўз қарорлари блан биргаликда Виставка Бош Комитети тасдиқига тақдим этадилар.

4. СССР Министрликлари ўз марказий аппаратлари ходимлари составидан Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашучи кандидатлар тўғрисидаги материалларни, шунингдек ўзларига қарашли саноат корхоналари ва илмий-текшириш муассасалари ҳақидаги ҳамда бу корхона ва муассасаларнинг ходимлари тўғрисидаги материалларни бевосита Виставка Бош Комитетига тақдим этадилар.

СССР Фанлар академияси ва В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси ўзларининг илмий-текшириш институтлари ҳақидаги материалларни, шунингдек бу академиялар ва институтларнинг ходимлари тўғрисидаги материалларни бевосита Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставка бош комитетига тақдим этадилар.

Иттифоқчи республикаларнинг Фанлар академиялари ўзларининг илмий-текшириш институтлари бўйича, шунингдек бу академиялар ва институтларнинг ходимлари тўғрисидаги материалларни Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик Виставкаси Бош комитетига иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Совети орқали тақдим қиладилар.

ЭСКАРТИШ. Иттифоқ министрликлари, СССР Фанлар академияси, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси, иттифоқчи республикаларнинг Фанлар академиялари ўзларига қарашли бўлган ва республика, ўлка, областьлар территориясида ишлаётган ташкилотлардан Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашучи кандидатлар тўғрисидаги материалларни дастлаб иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари ёки меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область Советларининг ижроия комитетлари блан мувофиқлаштиришлари лозим.

5. Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси Бош комитети виставка қатнашчиларини тасдиқлаганлиги тўғрисидаги ўз қарорини тегишли республикаларнинг Министрлар Советларига, меҳнаткашлар депутатлари область, ўлка Советларининг ижроия комитетларига, шунингдек иттифоқ министрликларига ва идораларга хабар қилади, улар эса Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси Бош комитетининг қарори тўғрисида кандидатларни хабардор қиладилар.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси Бош комитети.

Ш О Н Л И К У Н

Бундан 30 йил бурун — 1924 йил 14 апрельда М. И. Калинин раислигида Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитети мажлисида қуйидаги қарор қабул қилинди:

... Империалистик ҳужумга қарши мудофаа марказларидан бири бўлган Тошкент ишчиларининг хизматларини э'тиборга олиб, Тошкент шаҳар пролетариати Қизил Байроқ ордени блан мукофотлансин.

Тошкент ишчилари Ўрта Осиёда совет ҳокимиятини барпо этишда ва уни мустаҳкамлашда жуда катта роль ўйнадилар. Бу ерга Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалаба қозонганлиги тўғрисидаги хабар келганда, бош мастерскойга (ҳозирги Л. М. Каганович номидаги завод) митингга тўпланган Тошкент темирйўлчилари Ўрта Осиёда биринчи марта Ишчи депутатлари Советини сайладилар.

Йиллар ўтди. Коммунистик партиянинг раҳбарлигида, улуғ рус халқининг самимий ёрдами блан Ўзбекистон йирик саноатга эга бўлган, қишлоқ хўжалиги тўла механизациялашган, социалистик маданияти барқ уриб юксалган республикага айланди. Тошкент чоризм колониясининг орқада қолган чекка шаҳаридан эндиликда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг гуллаб-яшнаётган пойтахтига айланди. Кўп миллатли СССР халқларининг қардошлик оиласида яшнаётган Тошкент шаҳри йирик индустриаллашган, маданияти юксалган сиёсий марказдир.

Фақат урушдан илгариги йилларда Тошкентда 50 дан ортиқ йирик саноат корхоналари қурилди. Ҳозирги пайтда Тошкент корхоналари қишлоқ хўжалиги учун жуда кўп маҳсулот ишлабчиқармоқда.

Илгари Пиёнбозор деб аталган жойнинг қиёфаси танимаслик даражада ўзгариб кетди. Бу ерда Алишер Навоий номли ўзбек давлат опера ва балет театри биноси қад кўтарди. Фақат 1950—1953 йилларда шаҳарда 3 ярим миллионга яқин дарахтлар, манзарали ўсимликлар ва бошқалар ўтказилди.

1915 йилда шаҳарнинг бутун бюджети фақат 683 минг сўм эди. Совет Ўзбекистонининг пойтахти Тошкентнинг 1954 йилдаги бюджети 342 миллион 126 минг сўмга етди. Соғлиқни сақлаш ишлари учун 137 миллион сўм ажратилди. Бу урушдан илгариги 1940 йилдагига нисбатан 3 марта кўпдир.

Ўзбек халқи томонидан 1954 йилда давлатга 3 миллион тонна пахта бериш тўғрисидаги мажбуриятининг бажарилишига ва коммунизм қурилишига Тошкент меҳнаткашлари муносиб ҳисса қўшиш учун бутун куч ва ғайратларини сарф этадилар.

Экишни тез сур'ат блан, юқори сифатли қилиб ўтказайлик!

☆

Чигит экишнинг сифати учун

Янгийўл район, Свердлов қишлоқ советидаги «XIX партс'езд» колхозининг а'золари бу йил 830 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олганлар.

Колхозчилар шу кунларда социалистик мусобақани кучайтириб, чигит экиш сур'атини тезлатмоқдалар.

Пахта далаларида ишлаётган 600 колхозчидан 150 киши кундалик нормани 150—200 процентга етказиб бажараётир. Карима Эшонхонова, Баҳри Курбонова, Мастура Тошматова сингари ўнлаб илғор колхозчилар ер текислаш, чигит ташиш, уруғ чиқариш ишлари бўйича берилган кундалик топшириқларни 2-3 ҳисса ошириб адо этиб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Колхознинг Раҳмонберди Эгамбердиев бошлиқ бригадаси бу йил ҳар гектар ердан давлатга 44 центнердан ҳосил топшириш мажбуриятини олган. Бригада 80 гектар ерга чигит экиб бўлди.

Чигит экилган майдонларда ғўзанинг биртекис униб чиқишига эришиш учун зарур тадбирлар кўрилаётир. Ҳарбир участка ва ҳарбир картада экилган чигитларнинг қайси аҳволда эканлигини текшириб бориш учун тажрибали колхозчилардан махсус назоратчилар белгиланди.

Колхозда 400 гектардан ортиқроқ ер кузда сифатли қилиб шудгор қилинган. Бу—чигит экиш ишларини қисқа муддатда тугаллашга имкон бермоқда.

Сеялкачилар ўз ишларини сифатли бажариш учун курашмоқдалар. Сеялкачи Юсуп Алиев ва Исом Эрназаров ўртоқлар ҳар куни 12 ўрнига 14—16 гектарга етказиб чигит экмоқдалар.

Колхоз партия ташкилоти дала ишлари даврида колхозчилар ўртасида оммавий-агитация ишларини кучайтириш учун катта тайёргарлик ишларини олиб борди. Ҳарбир бригадага агитатор тайинланди. Шу кунларда агитаторлардан Тўйчи Сулаймонов, Музаффар Абдуллаев, Муборхон Ўрмонбекова ўртоқлар бошқаларга намуна бўлиб ишламоқдалар. Улар ҳар куни дам олиш пайтларида колхозчиларга баланд овоз блан газета ўқиб берадилар ва мусобақа натижаларини бирма-бир э'лон қиладилар. Бу эса колхозчиларнинг меҳнатта бўлган ғайрат ва ташаббусини янада кучайтирмоқда.

Азамат пахтакорлар чигит экишни сифатли қилиб, қисқа муддатда тугаллаш учун уюшқоқлик блан меҳнат қилмоқдалар.

Илғорлар чигит экишни тамомлаб, қатқалоққа қарши курашмоқдалар

БЎКА («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Райондаги илғор колхозларнинг а'золари уюшқоқлик блан ишлаб, юз берган қийинчиликларни енгмоқдалар.

Қорақўйли қишлоқ советидаги Юсупов номли колхоз районда биринчи ўринда бормоқда. Колхознинг ўртоқ Искандар Зайнилов бошлиқ бригадаси колхозда биринчи бўлиб экишни тамомлади. Ундан кейин ўртоқ Олимбой Салимов бошлиқ бригада а'золари ҳам экишни тугалладилар. «Ленинобод», «XIX партия с'езди» колхозлари ҳам чигит экишни жадал сур'атлар блан давом эттирмоқдалар. «XIX партия с'езди» колхозида 10 та звено экишни тамомлади. Чигит экиб бўлган илғор бригада, звенолар уни ердан текис ундириб олиш чораларини кўрмоқдалар. Шунингдек қатқалоққа қарши курашда ҳам кўпгина ишлар қилинмоқда.

2-нчи МТСнинг «Сталинград» колхозида хизмат қилаётган ўртоқ Ш. Мамедов бошлиқ трактор бригадасининг ёш универсалчиси Ғаффор Ҳолмуродов мусобақада юқори кўрсаткичларга эришмоқда. У ҳар куни 15—16 гектар ерга чигит экиб бермоқда. Универсалчи ўртоқ Авдиенко ҳам экиш нормасини ошириб бажараётир.

Экиш илғорлари

Верхне-волинск районидаги Свердлов номли колхоз а'золари бу йилги чигит экиш кампаниясига пухта тайёргарлик блан келдилар. Пахта майдонининг 80 проценти кузда шудгор қилиниб, ҳар гектар ерга 6—8 тоннадан маҳаллий ўғит ва 400 килограммдан фосфор солинди. Экиш олдидан ерлар сифатли бороналанди.

Бу колхозда райондаги 1-нчи МТСнинг ўртоқ Нишонов бошлиқ трактор бригадаси хизмат қилмоқда. Экишнинг дастлабки кунларидан бошлаб ҳозиргача универсалчи ўртоқ Эшхўжаев ҳар куни 15 гектардан ерга сифатли қилиб чигит экиб, нормани ошириб бажармоқда.

Чигит экишда колхознинг Исмоилов, Абдураҳимов ва Аккулиев ўртоқлар бошлиқ бригадалари олдинда бормоқдалар.

Шунингдек райондаги Куйбишев номли, Жданов номли, Карл Маркс номли ва «Қизил Октябрь» колхозларида ҳам чигит экиш қизғин давом эттирилмоқда.

Ў. МАМАСОЛИЕВ.

А. ҚЎШОҚОВ.

Эртаги картошкалар машина блан экилмоқда

Социалистик қишлоқ хўжалигимиз йилдан-йил янги машиналар блан боймоқда. Совет олимлари томонидан кейинги вақтларда ишлаб чиқилган ана шундай машиналардан бири СКГ—4 маркали картошкани квадрат шаклида уялаб экадиган машинадир.

Яқинда шу хилдаги машиналардан бири Қорасув районидаги М. Горький номли колхозга келтирилди. Машина дастлабки кунларданоқ меҳнат унумини бирмунча ошириб, яхши натижалар кўрсатабошлади. Ҳозиргача бирнеча ўнлаб гектар ерга ана шу машина блан картошка экилди.

М. ИСОМИТДИНОВ.

☆ ☆ ☆

МУСОБАҚАДОШ РАЙОНЛАРДА

СИРДАР'Ё	(гектарига процент ҳисоби блан)	*ГУЛИСТОН*
12,4	Далага махаллий ўғит чиқариш	15,2 [1]
68,5	Қўриқ ва партов ерларни ҳайдаш	51,0
69,9	Тракторлар блан пахта майдонларини ҳайдаш	68,0
34,2	Чигит экиш	36,4 [2]

[1] 10 апрельгача
[2] 13 апрельгача

☆ ☆ ☆

Сирдар'ё ва Гулистон районлари ер тузилиши жиҳатидан бирхил шароитга эга. Бу районлардаги колхозларнинг далалари еросги суви яқин бўлган ерлар жумласига киради. Ана шу табиий шароитни ўз вақтида ва тўғри ҳисобга олган Сирдар'ё район пахтакорлари ва механизаторлари ерларни чигит экишга тайёрлаш даврида даставвал уларнинг мелиоратив аҳволини яхшилашга ҳаракат қилдилар. Бу — чигит экишни бирмунча илгарироқ бошлаш имкониятини берди. Сирдар'ё райони бундан икки бешкунлик илгари чигит экишда бешинчи ўринда эди. Район пахтакорлари сур'атни тезлаштириб, бугунги сводкада иккинчи ўринга чиқиб олдилар.

Сирдар'ё райони блан мусобақадош бўлган Гулистон райони эса кейинги бешкунликда, дала ишлари сур'атини анча пасайтириб юборди. Мусобақадош сирдар'ёлилар Чиноз, Ховос районларини босиб ўтиб, Гулистон районига тенглашиб қолди ва улардан ўтиб кетиш учун курашаётирлар.

Мўл ҳосил учун курашнинг энг асосий тадбирларидан бири бўлган чигит экишни тез ва сифатли ўтказиш — ҳозирги куннинг энг муҳим вазифасидир. 1 Май шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган сирдар'ёлилар ана шу мақсадда ғайрат блан фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Райондаги Охунбобоев номли, «Ҳақиқат», Сталин номли йириклашган колхозларнинг а'золари барча куч ва техникадан унумли фойдаланиб, экишни 3-4 кунда тамомлаш мақсадида дала ишлари сур'атини тобора ошираётирлар.

Гулистон районида ҳам чигитни қисқа муддатда ва сифатли экиб олиш учун барча имкониятлар бор. Бу райондаги илғор колхозлар ана шундай имкониятлардан самарали фойдаланиб, меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. Молотов номли колхозда дала ишлари графиги ҳар куни муваффақиятли бажарилмоқда. Райондаги бошқа колхозлар ҳам дала ишларини ана шу илғор Молотов номли колхоздагидек ташкил этганларида эди, районда экиш сур'ати бунчалик пасайиб кетмаган бўлар эди.

Хўш, Гулистон райони кейинги бешкунликда иш сур'атини нега сустайтириб юборди? Бунинг сабаби даставвал шундаки, райондаги тракторлар кеча-кундуз ишлатилмаётир. Сирдар'ё районида 10 апрельгача пахта ерларининг 69,9 проценти ҳайдалган бўлса, шу муддатда Гулистон райони пахта ерларининг 68 процентини ҳайдади, холос. Ерлар чигит экишга ўз вақтида тайёрлаб берилмаётгани учун, «Универсал»лар тўла куч блан ишламаётир. Шунингдек, Гулистон районида янги ерларни ўзлаштириш ҳам ниҳоятда секинлик блан бормоқда. Ҳозиргача бу соҳадаги ишларнинг 51 процентигина бажарилган.

Чигит экишнинг ғанимат даври ўтиб кетмоқда. Ҳозирги куннинг ҳарбир соатидан унумли фойдаланилса, тракторлар ва от-улов кучларидан ўз жойида яхши фойдаланилса, Гулистон райони экиш сур'атини янада тезлаштираолади.

Ҳозирги кунларда сирдар'ёлилар Гулистон районига етиб олиш учун ҳамда улардан ўтиб кетиб, чигит экишни тезроқ тамомлаш мақсадида курашаётирлар. Гулистонлилар ғанимат фурсатни қўлдан бой бермасликлари, ўз мусобақадошларидан орқада қолмасликлари керак.

Барча майдонларда ғўза кўчатларининг нормал қалинликда бўлишини та'минлайлик

Ғўза кўчатларининг ҳамма экин майдонларида нормал қалинликда бўлишини та'минлаш пахтадан мўл ҳосил етиштиришнинг муҳим шартларидан биридир. Акс ҳолда ғўзалар сийрак униб чиқса ва ўз вақтида бунинг олди олинмаса, ҳосилнинг анча камайиб кетишига сабаб бўлади.

Айниқса оғир, ёпишқоқ, созтупроқ шўрхок ва қишлоқ хўжалик заракунандалари блан кўпроқ зарарланган экин майдонларида чигитнинг бир қисми чиқмай, ғўза туплари сийраклашиб қолади. Бундай ерларда ёмғирдан кейин қаттиқ қатқалоқлар пайдо бўлиб, булар ҳам ғўзанинг бирмунча сийракланишига сабаб бўлади.

Областьнинг бирқатор колхозларида экиннинг 35—40 процентгача сийраклашуви каби ачинарли ҳоллар ҳам юз берган. Бу пахта ҳосилининг анча пасайиб кетишига сабаб бўлади. Масалан, Октябрь районидаги Шверник номли колхоз далаларида ўтган йили ҳар гектар ерда 90 минг туп ўрнига 64 минг тупдан ғўза ўстирилиб, ҳар гектардан атиги 11,4 центнердан ҳосил олинди.

Шунингдек, Оҳангарон районидаги Киров номли колхозда ҳар гектарда пландаги 115 минг туп ғўза ўрнига, 60 минг туп ғўза бўлган. Бунинг натижасида ҳосил ҳам жуда паст бўлиб, ҳар гектарга 9,4 центнерданга тўғри келган, холос.

Шу райондаги Жданов номли колхозда ҳам ўтган йил жуда паст ҳосил олинди. Бунинг бирдан-бир сабаби юқоридагидек ғўзаларнинг нормал қалинликда бўлмаслигидадир.

Бу каби ҳоллар Пискент районидаги Андреев номли, Молотов номли колхозларда ҳам рўй берди. Масалан, Андреев номли колхозда пландаги 100 минг туп ўрнига ҳар гектарда 60 минг туп ғўза кўчати ўстирилди. Шунга яраша ҳосил ҳам паст бўлиб, ҳар гектарга 11,1 центнерга тўғри келди. Молотов номли колхозда эса, хиёл ортиқроқ — 13,5 центнердан ҳосил олинди.

Илғор колхозлар ғўза кўчатларининг бундай сийраклашувига йўл қўймайдилар. Улар ҳарбир гектарда ғўзаларнинг нормал қалинликда бўлишини та'минлашга эришадилар. Мўл ҳосил олишнинг сири ҳам ана шунда. Чунки ҳарбир гектар ерда ғўзалар нормал қалинликда бўлмаса, унга минг ишлов берилиб, ҳарқанча ҳаракат қилинса ҳам, барибир мўлжалдаги ҳосилни олиш қийин бўлади.

Бирқатор колхозларда ғўза кўчатлари учун карталарнинг четларидаги қалин ўсган ғўза тупларидан фойдаланилади. Ғўза кўчатлари бирхил шароитда ва бирхил муддатда ўтказилган бўлса ҳам кўчатлар лойсиз кўчирилиб ўтқазилгани туфайли уларнинг кўпчилиги ўсмай қолади ёки ўсганлари эса, жуда кам ҳосил беради.

Ҳозир область колхозларида ғўзаларнинг сийрак бўлиб ўсишига барҳам бериш мақсадида ғўза чиқмай қолган жойларга қайтадан чигит экиш усули кенг қўлланилмоқда. Қўшимча чигит экиш бир эмас, бирнеча марта ўтказилиши туфайли бунга кўп меҳнат сарфланади ва ишчи кучи ўринсиз фойдаланилади.

Ҳозир ғўза сийраклигини йўқотишнинг бирдан-бир тўғри усули Бутуниттифоқ Ўсимликшунослик институтининг профессори Висоцкий ишлаб чиққан очиқ парникларда соддалаштирилган усулда ўстирилган ғўза кўчатларини кўчириб, сийрак чиққан жойларга ўтқазишдан иборатдир.

Ўрта Осиё Ўсимликшунослик институти ҳамда Сирдар'ё районидаги Охунбобоев номли колхознинг тажрибаларидан шу нарса аниқландики, 40—50 сантиметр қалинликда гўнг босилган, парник чуқурида ҳам ғўза кўчатларини бемалол етиштириш мумкин. Бу усулнинг яхши бир томони шундаки, уни ҳарбир бригада ва звенода қўлланса бўлади.

Кўчатлар лойсиз кўчирилиб ўтқазилгани ҳолда ҳам улар яхши ўсади. Ҳосил тугишда ва пишиб етилишда ҳам улар асосий ғўза тупларидан кечга қолмайди. Бу эса машина блан пахта теришни ўз вақтида ва муваффақиятли ўтказиш имконини беради.

Чигит квадрат шаклида уялаб экиладиган участкаларнинг ғўзаси сийраклашиб қолган жойларига кўчат ўтқазиш, айниқса муҳим аҳамиятга эгадир. Бундай участкаларда кўчатларни тўғри жойлаштириш ва ғўзаларнинг нормал қалинлиқда бўлишини та'минлаш, кўп жиҳатдан ғўза кўчатлари ўтқазишни яхши уюштирилишига боғлиқдир.

Чигит квадрат шаклида уялаб экилган участкаларда ғўза кўчатлари ўтқазиш йўли блан ғўза сийраклигини йўқотиш каби масалалар блан бевосита дала мудирлари шуғулланишлари ва бу йилги тажрибаларнинг натижаларидан тегишли хулосалар чиқариб, уни келгуси йилларда янада такомиллаштириш юзасидан барча чораларни кўришлари зарур.

Фаннинг ажойиб ютуқларини, шунингдек илғорлар тажрибасини кундалик дала ишларида қўлланиш алоҳида кишиларнинг шахсий машғулотларигина бўлиб қолмай, балки кенг колхозчилар оммаси севган иш бўлиши керак. Чунки, мўл ҳосил учун курашда барча колхозчилар иштирок этадилар, шунга кўра пахтачилик агротехникасида қўлланиладиган бирор янги ижобий натижаларга бутун бригада а'золари блан коллектив бўлиб баҳо бериш унинг янада кенг кўламларда жорий қилинишига замин ҳозирлайди.

Пахтачиликда ғўза кўчатларини ўтқазиш усулини қўлланиш ғўза сийраклигини йўқотишда янги агротехника усули бўлиши блан бирга, у ўзининг соддалиги блан бошқа усуллардан фарқ қилади. Шунга кўра МТС агрономлари ва колхоз правлениеларининг бевосита ёрдами блан ҳарбир далачилик бригадасида ғўза сийраклигини йўқотиш учун камида бир гектар ер учун 15 квадрат метр парникда 10—15 минг туп ғўза кўчатлари ўстирилиши лозим. Ғўза қаторлари узунасига ва кўндалангига ишланадиган бригадаларда эса, икки гектар ва бундан ортиқроқ ерда ғўза кўчатлари ўстириш керак.

Бу йил кўкламнинг кеч кириши ва ноқулай об-ҳаво шароитлари туфайли дала ишларининг бирмунча кечга сурилишини назарда тутиб, МТС агрономлари ғўза кўчатлари ўстиришда ва уларни ўтқазишда колхозларга ва далачилик бригадаларига яқиндан амалий ёрдам кўрсатишлари лозим.

МТС агрономлари бутун тайёргарлик ишларини уюштиришда, парникларга чигитни ўз вақтида экишда, кўчатларни парвариш қилишда ва улардан қандай қилиб унумли фойдаланишда барча далачилик бригадаларига зарур ёрдамларни кўрсатишлари зарур.

Ғўза сийраклигини йўқотишда кўчатларнинг аҳамиятини, уларга ишлов бериш ва қандай ўтқазиш йўлларини ҳарбир колхозчи билиши керак. Ҳарбир бригаданинг ўз дала шароити алоҳида ҳисобга олингани ҳолда, агрономлар бригада бошлиқлари ва ҳосилот советлари блан биргаликда бу ишни олдиндан тузилган қат'ий план асосида уюштиришлари зарур.

Ҳамма агрономлар ғўза сийраклигини йўқотишда эришилган фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасини дадиллик блан амалга оширишда етакчи роль ўйнашлари керак.

А. КОЛГИНА.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном.

Тошкентдаги «Автотрактородеталь» заводининг коллективи 1 Май шарафига социалистик мусобақани қизитиб, қишлоқ хўжалиги машиналари учун кўплаб запас қисмлар ишлаб чиқармоқда. **Суратда:** (чапда) универсал тракторларининг рульлари ҳамда болтларини тайёрлашда кунлик нормасини 400 процентдан ошириб бажараётган заводнинг илғор токари **Н. Алтунов** ва унинг шогирди **А. Қаландаров** ўртоқлар иш устида.

А. Палехов фотоси.

Мактабларга юзаки раҳбарлик қилинмоқда

Пискент район мактабларида ўқитиш ва тарбия ишларини яхшилаб, ўқувчиларни фан асослари блан мустаҳкам қуроллантираётган тажрибали ўқитувчилар анчагина бор. Улар ҳарбир дарсга пухта тайёрланиб, янги материални тушинтиришни ва ўтилган темаларни такрорлашни пухта ташкил этмоқдалар ва кўрсатмали қуроллардан кенг фойдаланиб, ўқувчиларнинг дарсларни тўла ўзлаштиришига эришмоқдалар. Чунончи, Ҳамза номли ўрта мактаб тарих ўқитувчиси А. Муллажонов, шу мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси Ф. Аширова, Каганович номли мактабнинг рус тили ўқитувчиси Зелинина, бошланғич синф ўқитувчиси Қулмуродова, Молотов номли мактабнинг география ўқитувчиси Собиржонова ўртоқлар ана шулар жумласидандир.

Лекин райондаги кўпгина мактабларда ўқув-тарбия ишларининг қўйилишида анчагина камчиликлар бор. Шундай ўқитувчилар ҳам борки, улар ўз ишларининг натижалари учун жавобгарликни сезмайдилар, совет педагогикасининг элементарь талабларига жавоб беролмаётирлар. Бунга Куйбишев номли мактаб ўқитувчиси ўртоқ Пардаевни мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Аввало шуни айтиш керакки, бу ўқитувчи ўзи дарс бераётган математика фанини яхши билмайди. Бунинг устига у ўз устида қунт блан ишламайди ва дарсга тайёрланмайди. Шунинг учун ҳам ўртоқ Пардаев 4-нчи синфда уйга вазифа қилиб берилган 696-нчи масалани ўзи ҳам ечиб бераолмади. Шунингдек янги дарс ўтаётганида ечиш қийинроқ бўлган 697 ва 706-нчи масалаларни четлаб ўтди. Сўнгра 719-нчи масалани уйга вазифа қилиб берди-да шу блан бир соат дарсни тамомлади. Бундай ўқитувчилар қўлида та'лим олган ўқувчиларнинг программа материалларини қандай ўзлаштираётганликлари ўз-ўзидан ма'лум.

Муротали қишлоқ советидаги «Коммуна» мактабининг рус тили ўқитувчиси А. Ким, она тили ўқитувчиси Носирбеков, Тельман номли мактабнинг она тили ўқитувчиси Бердиқулов, «Интернационал» мактабининг бошланғич синф ўқитувчиси Мусаев ўртоқлар ҳам ана шундай сифатсиз дарс бериб келмоқдалар.

Кўпчилик мактаб директорлари умумий мажбурий та'лим қонунини бажариш, мактабда документация ишларини йўлга қўйиш, ўқиш ёшидаги болаларни тўлиқ ҳисобга олиш масалаларига жиддий э'тибор бермаётирлар. «Коммуна» мактабида (директори Нажимов, илмий бўлим мудири Ғниёсов ўртоқлар) 236 ўқувчидан 72 таси шу вақтга қадар буйруқ блан расмийлаштирилмаган, кўпгина ўқувчилар учун шахсий дело очилмаган, мактаб территориясида яшовчи ўқиш ёшидаги 2 бола мактабга тортилмай қолган. Бу мактабда ўқув-тарбия ишлари устидан контрольлик ниҳоят даражада бўшаштириб юборилган. Ўқитувчиларнинг кўпчилиги тематик планлари бўлмагани ҳолда, дарс бериб келмоқдалар. Ҳатто мактаб директори ва илмий бўлим мудири ҳам иш планига эга эмас. Шу сабабли улар ўқув-тарбия ишлари блан мутлақо қониқарсиз шуғулланмоқдалар.

Райондаги Киров номли, Ворошилов номли, М. Горький номли мактабларда ҳам ўқиш-ўқитиш ва та'лим-тарбия ишларининг савияси талабга жавоб бермайди, ўқиш ёшидаги кўпгина болалар мактабдан четда қолиб кетган. Мактаб директори ва илмий бўлим мудирлари эса дарс беришнинг сифатини яхшилаш учун тегишли тадбирларни амалга оширмаётирлар.

Шуни ҳам қайд қилиб ўтиш керакки, райондаги ба'зи қишлоқ советларининг раислари ва колхоз раҳбарлари умумий мажбурий та'лим қонунини бажаришда мактаб коллективларига яқиндан ёрдам бермаётирлар. Оқтепа қишлоқ советининг территориясида 3 та мактаб бор. Лекин қишлоқ советининг раиси ўртоқ Акрамов мактаблардаги ҳақиқий аҳволдан хабардор эмас. У мактабларда ўқув-тарбия ишларининг қуйилиши, мажбурий та'лим қонунининг бажарилиши ва мактабларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш масалалари блан камдан-кам шуғулланмоқда. «Ленинизм» мактабининг Охунбобоев номли колхоз территориясида жойлашган филиалининг биноси дарс машғулотларини нормал давом этдириш учун яроқли эмас. Шундай бўлгани ҳолда қишлоқ советининг раиси ҳам, колхоз раҳбарлари ҳам, мактабни дуруст бир бино блан та'минлашга э'тибор бермаётирлар.

Район мактабларида умумий мажбурий та'лим қонунининг тўла бажарилмаслиги, ўқув-тарбия ишларининг паст савияда бўлиши ва ўқувчиларнинг дарс машғулотларига муттасил давом этмаётганликларига район партия, совет ташкилотлари ва халқ маорифи бўлими ходимларининг мактабларга оператив ва конкрет раҳбарлик қилмаётганликлари сабаб бўлмоқда.

Мактабларда ўқув йилини якунлашга оз вақт қолди. Район партия, совет ва комсомол ташкилотлари ҳамда район халқ маорифи бўлимининг ходимлари мактаблардаги ўқув-тарбия ишларига раҳбарликни тубдан яхшилашлари керак.

Б. ХАЛИЛОВ.

Қарорлар қачон амалга оширилади?

Партия ва ҳукуматимиз халқ соғлигини сақлаш тўғрисида ҳамиша меҳрибонлик қилиб келмоқдалар. Мамлакатимизда меҳнаткашларнинг даволанишлари учун ҳамма шароит яратиб берилган. Барча шифохоналар, санаториялар, дам олиш уйлари меҳнаткашларга хизмат қилмоқда.

Аҳолининг соғлигини сақлашда самарали хизмат кўрсатаётган медицина томоқларидан бири тиббий меҳнат эксперт комиссияси (ВТЭК) дир. Тошкент шаҳрида бундай комиссиялардан 9 таси ишлаб турипти. Шаҳарнинг Киров райони территориясига жойлашган 3-нчи ВТЭК Москва ва Киров районларидаги меҳнаткашларга хизмат кўрсатмоқда. У 1953 йил мобайнида 4 мингдан ортиқ кишини комиссиядан ўтказди.

Броқ комиссия а'золари учун қулай иш шароити яратиб берилмаган. ВТЭК тор бир хонага жойлашган бўлиб, унда 1943-йилдан бери тўпланган архив материаллари ҳам, секретарь ва комиссия столи ҳам бор. Шу туфайли комиссия а'золари нормал иш олиб боралмаётирлар. Комиссия иш қилаётганда унга касаба союз, социал та'минот ва бошқа ташкилотларнинг вакиллари иштирок этишлари керак. Улар учун ҳам бу ерда ўрин йўқ.

Киров район ижроия комитети 1952 йил 14 августда ВТЭК ни бино блан та'минлаш, уни яхши жиҳозлаш ҳақида қарор қабул қилди ва бу қарорни бажариш шахсан район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири ўртоқ Р. Иброҳимов зиммасига юклатилган эди. Орадан анча вақт ўтиб кетишига қарамсдан бу қарор бажарилмади. Ниҳоят 1953 йил 29 сентябрьда район ижроия комитети ВТЭК ни 15 кун муҳлат ичида бино блан та'минлаш ҳақида яна қарор қабул қилди. Бу ишни район ижроия комитети раисининг ўринбосари Шуваев, район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Иброҳимов ва район социал та'минот бўлимининг мудири Гагарин ўртоқларга топширилди. Аммо бу қарор ҳам шу вақтга қадар амалга оширилмай келмоқда. Бунинг сабаби шундаки, район ижроия комитети қарор қабул қилиш блангина чегараланиб қолиб, унинг ижросини текшириб турмайди, ўз ходимларига нисбатан талабчанлик қилмайди.

Қарорлар токайгача қоғозда қолиб кетади-ю, ВТЭК бино блан қачон та'минланади? Район раҳбарлари бу тўғрида жиддий ўйлаб кўришлари керак.

М. МАҲКАМОВ.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

Октябрь районидаги Будённий номли 111-нчи ўрта мактаб 1924 йилда бошланғич мактаб сифатида ташкил этилган бўлиб, ундаги икки синфда 45 бола ўқир эди. Ҳозир эса бу мактабда 1195 ўқувчи та'лим олмоқда. Бу мактаб 10-нчи синф ташкил этилгандан буён ўтган вақт ичида 200 дан ортиқ ўғил-қизни ўрта ма'лумот эгаси қилиб чиқарди ва уларни турли олий ўқув юртлари қучоғига узатди. Ҳозир мактабни тамомлаб чиққанлар орасида ҳархил ихтисос эгалари — педагоглар, врачлар, фармацевтлар, финансистлар, юристлар, агрономлар ва бошқалар бор. Мактабни тамомлаганлардан ўндан ортиқ йигит-қиз ҳозир Москва ва Ленинград шаҳридаги олий ўқув юртларида ўқимоқда.

Яқинда мактабда олий мактабларда ўқиб турган студентлар блан ўқувчиларнинг учрашув кечаси бўлиб ўтди. Учрашув кечасида мактаб илмий бўлим мудири ўртоқ С. Авазов доклад қилди. Ундан сўнг В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё давлат университетининг аспиранти Х. Умаров, САЗПИ студенти С. Расулев, В. М. Молотов номидаги Тошкент медицина институтининг студенти С. Шомуродов, Низомий номидаги педагогика институтининг студенти М. Расулев ўртоқлар сўзладилар. Улар яхши ўқитиб тарбиялаганлари учун ўқитувчиларга миннатдорчилик изҳор қилдилар ва мактаб ўқувчиларига билим асосларини чуқур ва пухта эгаллаб, олий ўқув юртларида ўқишни яна давом эттириш тўғрисида маслаҳат бердилар.

Мактаб ўқувчиларидан С. Шорахмедова, М. Ғаниевлар ўз сўзларида ака ва опаларига қимматли маслаҳатлари учун ташаккур билдирдилар ва янада яхшироқ ўқияжакларини айтдилар.

Кеча охирида мактаб ҳузуридаги бадиий ҳаваскорлар тўгарагининг коллективи томонидан концерт берилди.

С. ТОИРОВ.

АШУЛА БАЙРАМИГА ТАЙЁРГАРЛИК

Тошкент консерваториясида

Тошкент Давлат консерваторияси Ашула байрамини муваффақиятли ўтказиш учун ўқитувчи, профессор ва студентлардан иборат 15 кишини Марказий район муассасаларига юборди. Бу кишилар Ильич номли, «Таштекстильмаш» заводларидаги ва шаҳарнинг бошқа муассасаларидаги хор тўгараклари машғулотларига раҳбарлик қилмоқдалар. Дирижёр Димитриев, пианист Девельский ўртоқлар ҳаваскорлар тўгараклари а'золари блан намунали ижодий иш олиб бормоқдалар.

Марказий райондаги бадиий ҳаваскорлар тўгаракларининг а'золари Ашула байрамини ўтказувчи республика комиссияси тақдим этган «Совет Иттифоқи Давлат Гимни», «Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Давлат Гимни», «Партия бизнинг йўлбошчимиз», «Қаҳрамон қизлар», «Дўстлик Гимни» ашулаларини қунт блан ўрганмоқдалар.

М. НУРМУҲАМЕДОВА.

ЯНГИ ҚЎШИҚЛАР ЎРГАНМОҚДАЛАР

Тошкент юридик институтининг студентлари Ашула байрамига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Институт партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари институтдаги бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг ишини яхши йўлга қўйиш ва Ашула байрамига тайёргарликни кучайтириш юзасидан амалий тадбирлар ишлаб чиқди. Институтда хор, халқ чолғу асбоблари, ўзбек ва рус драм тўгаракларн ишлаб турипти. Штейнберг, Мирзаахмедов ва Садриев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бу ҳаваскорлик тўгаракларида қизғин иш олиб борилмоқда.

Институтнинг 300 га яқин студенти хор тўгарагининг актив а'зосидир. Улар «Совет Иттифоқи Давлат Гимни», «Ўзбекистон ССР Давлат Гимни», «Ватан ҳақида қўшиқ», «Ўзбекистон» ва «Жаҳон демократик ёшлар Гимни» каби қўшиқларни ўрганмоқдалар.

Ашула байрамига тайёргарлик кўришда студентлардан Қўзиева, Ҳасанов, Масальская (1 курс), Раҳимова, Абдуллаева, Отажонов, Иброҳимов, Иванова (2 курс), Ким, Аматбеков, Демина (III курс)лар актив иштирок этмоқдалар.

Н. ЧИНТОШЕВ.

Уй-жой қурилиши кенгаймоқда

«Узсовпроф»да Тошкент шаҳар саноат корхоналаридаги фабрика-завод комитетлари уй-жой-маиший комиссиялари раисларининг кенгаши бўлиб ўтди. «Узсовпроф» уй-жой-маиший бўлимининг раиси ўртоқ Торкин «Фабрика-завод уй-жой-маиший камиссияларининг вазифалари ҳақида» доклад қилди.

Докладдан ма'лум бўлишича, Тошкентда уй-жой-маиший қурилишлар йилдан-йилга кўпаймоқда. Ўтган йили 23,7 минг квадрат метр уй-жой майдони ишга туширилди. 1954 йилнинг охиригача шаҳар меҳнаткашлари учун яна 34 минг квадрат метр уй-жой майдони, кўпгина болалар боқчалари, болалар яслилари ва бошқа уй-жой-маиший бинолари фойдаланишга берилиши керак. Бу уй-жой-маиший комиссияларининг зиммасига катта мас'улият юклайди. Шунга кўра мазкур комиссиялар қурилиш ишлари устидан, айниқса унинг сифати устидан контрольлик қилишлари лозим.

Шунингдек, кенгашда Ўзекистон ССР Министрлар Совети хузуридаги архитектура ишлари бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Якушев «Уй-жой-маиший қурилиш сифати устидан контроль ўрнатиш тартиби ҳақида» доклад қилди.

Оҳангарон кўкаламзорлаштирилмоқда

Оҳангарон шаҳрида ободончилик ишлари кундан-кунга авж олмоқда. Аллея ва ариқларни тозалаш, дарахтларни буташ ишлари тамом бўлди.

Тошкентдан бу ерга 25 минг туп икки ва уч ёшли оқ, сариқ акация ҳамда турли соя берувчи дарахт кўчатлари келтирилди ва шаҳар кўчаларининг четларига ўтқазилди.

В. БРОНИСЛАВСКИЙ.

Мактаб кутубхонаси учун китоблар

Тошкент область маориф бўлими мактаб кутубхоналарини зарур дарсликлар ва бадиий адабиётлар блан мунтазам равишда та'минлаб туриш мақсадида «Ўзбибколлектор» блан шартнома тузди. Бу шартномага мувофиқ «Ўзбибколлектор» областимиз мактабларига 750 минг сўмлик турли китоблар юборади.

Ўтган уч ой ичида мактабларга 210 минг сўмлик ҳархил китоб юборилди. Бу китоблар ичида рус классикларидан А. С. Пушкин, Н. В. Гоголь, Н. А. Некрасов, М. Горький ва бошқаларнинг ўрта мактаб ўқувчиларига мўлжаллаб нашр қилинган айрим асарлари бор. Бу китоблар охирида тушунилиши қийин бўлган сўзлар луғати берилган.

Оғир атлётикачилар мусобақаси

Тошкент темир йўли биринчилиги учун бўлган оғир атлётика мусобақалари тугади. Команда биринчилигини Тошкент бўлимининг спортчилари эгалладилар. Самарқанд узелининг командаси иккинчи ўринни ва Арис командаси учинчи ўринни олдилар. Спортчилардан Кузнецов (Тошкент) ва Петросов (Самарқанд) ўз оғирлик категорияларида янги республика рекордлари қўйдилар.

ЁШ ШАХМАТЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

Тошкент шаҳар ёш шахматчиларининг чемпионати 16 кун давом этди. 1954 йилда шахмат бўйича шаҳар биринчилигини олиш учун бўлган бу чемпионатта энг кучли шахамтчилардан 13 қиз қатнашди.

37-нчи мактаб ўқучиси Р. Ниёзбекова барча партияларда яхши ўйнаб, шаҳар чемпиони номини олишга муваффақ бўлди. Иккинчи ўринни Т. Собирова, учинчи ўринни Д. Шарипова олди. Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг физкультура ва спорт сектори ғолибларни диплом ва қимматбаҳо буюмлар блан мукофотлади.

А. БЕРЕЗОВСКИЙ

Польша корхоналарида 1 Май шарафига социалистик мусобақа

ВАРШАВА, 12 апрель. (ТАСС). Польша Халқ Республикасидаги шахталар, заводлар, фабрикалар, қурилишларда, деҳқончилик ишлабчиқариш кооперативларида ва давлат деҳқончилик хўжаликларида меҳнаткашларнинг халқаро байрами — 1 Май шарафига социалистик мусобақа қизиб бормоқда.

Майолди мусобақасига қўшилган «Червона гвардия» шахтасининг кончилари пландан ташқари 14 минг тоннадан кўпроқ кўмир чиқариш мажбуриятини олдилар. Силезия шахталарининг кўпгина коллективлари, шунингдек Краков кўмир ҳавзасининг шахталари ҳам янги мажбуриятлар олдилар.

Польша тракторсозлигининг тўнғич корхонаси «Урсус» заводининг коллективи шу йилнинг иккинчи кварталида пландан ташқари 25 трактор ишлаб чиқариш га қарор берди. Заводдаги илғор токарьлар, фрезерчилар, слесарьлар шу кунларда ўзларининг ишлабчиқариш топшириқларини 180—200 процент ва бундан ҳам ошириб бажармоқдалар.

Лодзьдаги тўқимачилик корхоналарининг деярлик барча коллективлари Майолди мусобақасига қўшилдилар.

Мамлакатдаги кўпгина деҳқончилик ишлабчиқариш кооперативлари 1 Майни кўклам экиш ишларини муддатидан илгари бажариш блан кутиб олмоқдалар. Шеци воеводлигидаги 100 дан ортиқ кооператив кўкламги дон экишни тамомлади.

Руминияда Майолди мусобақаси

БУХАРЕСТ, 12 апрель. (ТАСС). Руминияда меҳнаткашларнинг халқаро байрами — 1 Май шарафига меҳнат мусобақаси қизиб бормоқда. Бу йил Майолди мусобақаси қишлоқ хўжалик ишлабчиқаришини ривожлантириш учун, кенг исте'мол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш мақсадида ички резервларни сафарбар қилиш учун кураш шиори остида ривожланиб бормоқда.

Майолди мусобақасининг ташаббусчиси бўлган 7-нчи ноябрь номли Крайова қишлоқ хўжалиги машинасозлик заводининг коллективи ўз зиммасига олган мажбуриятларни муваффақиятли бажармоқда. Завод запас қисмлар ишлаб чиқариш планини тўла бажарди. Қишлоқ хўжалик асбобларининг синаш учун ишлаб чиқариладиган қисмини тайёрлаш юзасидан берилган топшириқ муддатидан 20 кун илгари бажарилди.

Руминия шахтёрлари байрамни муносиб суратда кутиб олмоқдалар. «Урикань» шахтасининг коллективи апрель ойининг биринчи ҳафтасида кўмир чиқариш планини 7,1 процент ошириб бажарди. «Вулкан» шахтасидаги 15 дан ортиқ бригада май ва июнь ойлари ҳисобидан кўмир чиқармоқда.

Енгил саноат ва қишлоқ хўжалиги ходимлари 1 Майни янги муваффақиятлар блан кутиб олмоқдалар. 7-нчи ноябрь номли Бухарест тўқимачилик фабрикасининг коллективи апрель ойининг биринчи ҳафтасида пландан ташқари 700 килограмм ип ва 8 минг метр газлама ишлаб чиқарди. Фабрика коллективи чиқитларни 12 процент камайтирди.

Сталин областидаги Турнишор ва Хэрман машина-трактор станцияларининг, Тимишоар областидаги Печул Ноу машина-трактор станцияларининг ва бошқа машина-трактор станцияларининг механизаторлари кўкламги экиш планини бажариб бўлдилар.

КОРЕЯ ХАЛҚ- ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ КОРЕЯНИ БИРЛАШТИРИШ УЧУН ИЗЧИЛ КУРАШ ОЛИБ БОРМОҚДА

Корея газетасининг мақоласи

ПХЕНЬЯН, 12 апрель. (ТАСС). «Нодон синмун» газетаси Корея Халқ-Демократик Республикаси юстиция министри, Шимолий Корея Демократик партияси Марказий Комитетининг раиси Хон. Ги Дюнинг «Корейс халқи ватанни тинч йўл блан бирлаштириш учун изчил кураш олиб бормоқда» сарлавҳали мақоласини босиб чиқарди. Мақолада бундай дейилади: 30 миллионли корейс халқининг якдиллик блан изҳор қилаётган тилаги — мамлакатни демократик асосда тинч йўл блан бирлаштиришдан ва мустақил демократик давлатни вужудга келтиришдан иборат. Совет Армияси ватанимизни Япония зулмидан озод қилганидан кейин корейс халқи олдида демократия ва миллий мустақиллик сари бориш учун кенг йўл очилди. Мамлакатнинг шимолий қисмида халқнинг ўзи томонидан чинакам халқ ҳокимияти вужудга келтирилди, ер ислоҳоти ва бошқа бирқанча демократик ислоҳотлар муваффақиятли суратда амалга оширилди. Бунинг натижасида корейс миллатининг гуллаб-яшнаши учун мустаҳкам асос яратилди.

Мамлакатнинг жанубий қисмини оккупация қилган америка империалистлари бунга тамомила хилоф суратда ҳаракат қилдилар, корейс халқининг миллий бирлик йўлидаги адолатли ҳаракатини сурбетларча поймол этиб, ватанимизни парчалаб юбориш ва халқимизни қулликка солиш сиёсатини амалга ошириб келдилар.

Мақола автори яна бундай деб ёзади: Корейс халқи ва Корея Халқ Демократик Республикасининг ҳукумати Кореяни тинч йўл блан бирлаштириш учун ҳамиша изчиллик блан кураш олиб бормоқдалар. Аммо, Америка Қўшма Штатларидаги ҳукмрон доиралар ва уларнинг қўғирчоғи Ли Син Ман Жанубий Корея аҳолисининг миллий бирлик ва демократияни барпо қилиш йўлидаги ҳаққоний интилишини энг оғир жазо ва қувғун чоралари ёрдами блан бостириб келдилар ҳамда Корея Халқ-Демократик Республикасига қарши босқинчилик урушини бошладилар. Эндиликда ҳам, — деб ёзади Хон Ги Дю, — агрессорлар мағлубиятга учраган бир пайтда ҳам, АҚШдаги империалист доиралар ва Жанубий Кореянинг қўғирчоқ ҳукумати Корея масаласининг тинч йўл блан ҳал этилишига халақит бериш учун аввалдагидек ҳозирда ҳам тинмай ҳаракат қилмоқдалар ва янги ҳарбий авантюралар тайёрламоқдалар.

Хон Ги Дю яраш битими тузилганидан кейин тез орада «Хавфсизликни биргаликда та'минлаш тўғрисида Корея-Америка шартномаси» тузилганлигини, кейинги вақтларда яраш тўғрисидаги битимни бузиш ходисалари кўпайганлигини ҳамда Ли Син Маннинг «шимолга юриш қилиш»га да'ват этаётганлигини эслатиб ўтади. Бу фактларнинг ҳаммаси, — деб ёзади Хон Ги Дю, — АҚШдаги ҳукмрон доираларнинг Корея масаласини тинч йўл блан ҳал этишга тўсқинлик қилаётганликларини ва Узоқ Шарқда кескин аҳволни давом эттиришга интилаётганликларини кўрсатади. Корея масаласини тинч йўл блан ҳал этишга қарши қаратилган бу сиёсат кейинги вақтларда, тўрт давлат ташқи ишлар министрлари Берлин кенгашининг Жанвада кенгаш чақириш тўғрисидаги қароридан кейин, айниқса зўр бериб амалга оширилмоқда. Жанва кенгашида Корея масаласи кўриб чиқилиши керак.

Мақоланинг охирида бундай дейилади: Бутун дун'ёдаги тинчликсевар халқлар корейс халқининг миллий бирлик учун ва мустақил демократик давлатни вужудга келтириш учун олиб бораётган адолатли курашини доим қўллаб-қувватлаб келмоқдалар. Халқимизнинг тинч йўл блан бирлашиш ва мустақил, гуллаб-яшнайдиган демократик давлатни вужудга келтириш йўлидаги қизғин ҳаракатига ҳарқандай агрессив кучлар ҳам тўсқинлик қилаолмайди.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/IV да **Ҳамза,** 15/IV да **Юрак сирлари.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—14/IV да Ҳиндистонга бориб келган совет сан'ати арбоблари делегациясининг қатнашчилари: Сталин мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР халқ артисти **Мукаррама Турғунбоева, Авнер Бараевларнинг ҳисобот концерти.** Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 14 апрельдан **ёшлар коллективининг гастрольлари.** Янги аттракцион — **«Муз устида карнавал».** Тамоша давомида — қизиқчи **Олег Попов** қатнашади. Тамоша кеч соат 8 да бошланади. Касса эрталаб соат 11 дан очилади.

«РОДИНА», СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли (кеч соат 6 дан), «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», ТИКУЧИЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИ кинотеатрларида — янги рангли бадиий фильм **Венеция кечаси.**

СОБИР РАҲИМОВ номли кинотеатр — кундуз соат 3 да **Аршин мололон.**

НАВОИЙ номли кинотеатр — кундуз **Сепли тўй.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да: 1) **Ҳаётнинг бошланиши,** 2) **Кама дар'ёси бўйлаб.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — эрталаб соат 10 да **Океан музларида.**

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг
АРХИТЕКТУРА ИШЛАРИ БЎЛИМИГА
шаҳарда ишлаш учун тажрибали **топографлар**
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Сталин кўчаси, 29-нчи уй, Тел. — 33-827.

ОМОНАТ КАССАЛАРИГА ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР ҚЎЙИНГИЗ!

Ютуқли омонатларнинг

1954 йил 7 апрельда Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган

23-НЧИ ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

расмий жадвали

Тошкент шаҳрининг ҳамма омонат кассаларидаги ютуқли омонат счётларининг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Счёт № лари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига нисбатан % ҳисоби блан)	Счёт № лари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига нисбатан % ҳисоби блан)	Счёт № лари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига нисбатан % ҳисоби блан)
5	50	392	200	757	100
73	50	422	50	780	50
112	50	452	50	818	50
143	50	487	50	862	50
168	50	525	50	887	50
217	50	570	50	951	50
242	50	602	50	974	50
319	100	647	50		
355	50	702	50		

Счётларининг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида биринчи мингда қандай счёт номерлари ютган бўлса, янаги мингларда ҳам худди шу номерлар ютган, масалан: счёт № 1005, 2005, 3005 ва ҳоказо, счёт № 1073, 2073, 3073 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси **Х. И. Усмонова.**

Тираж комиссияси раисининг ўринбосарлари

А. Н. Назиров, П. Я. Решетникова.

Давлат кредити ва омонат ишига ёрдам комиссиясининг вакили

Л. П. Старченко.

Комиссиянинг мас'ул секретари

Н. Н. Верёвкин.

Англия-Совет дўстлиги жамиятининг фавқулодда миллий конференцияси

ЛОНДОН, 12 апрель. (ТАСС). 10—11 апрельда Лондонда Англия-Совет дўстлиги жамиятининг фавқулодда миллий конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда жамиятнинг бош секретари Слоун халқаро ахвол тўғрисида доклад қилди.

Конференция қатнашчилари қабул қилинган резолюцияда Буюк Британия блан СССР ўртасидаги муносабатларда бўлган кескинлик сўнгги йилда юмшаб бораётганлигини кўрсатадиган аломатлар борлигини та'кидладилар. Улар шу фактни табриклайдиларки, «Совет ҳукумати ва совет халқи каби миллионларча инглизлар ҳам атом қуролининг ва одамларни кўплаб қирадиган бошқа хилдаги қуролларнинг тақиқланишини талаб этмоқдалар».

Конференция қатнашчилари қуйидагиларни та'кидлайдилар: «Герман милитаристларининг қуролланишларига имкон бермайдиган қилиб тинчлик ўрнатиш мақсадида Германия масаласи юзасидан СССР блан бундан кейин ҳам музокара олиб боришни талаб этаётган инглизлар сони тобора кўпаймоқда». Резолюцияда Совет ҳукуматининг 31 мартдаги нотаси тўғрисида бундай дейилади: «Нотада баён қилинган таклифлар Англия-Совет шартномасига тамомила мувофиқдир ва бу таклифлар шуни очиқ кўрсатадики, Совет Иттифоқи Европанинг бир-бирига қарши бўлган гуруҳларга бўлинган ҳолда қолишини истамайди».

Конференция қатнашчилари Англиянинг Шарқ блан савдо-сотиқ ишларини янада кучайтириш кераклигини айтдилар.

Франция Компартиясининг та'сири кучаймоқда

ПАРИЖ, 12 апрель. (ТАСС). Кеча Орлеанда муниципал кенгашга сайлов ўтказилди. Франс Пресс агентлигининг билдиришига қараганда, муниципал кенгашга 7 коммунист сайланган, я'ни ўтган сайловдагига нисбатан бир коммунист ортиқ сайланган.

Мосаддиқ устидан бўлаётган судга доир

ТЕҲРОН, 12 апрель. (ТАСС). Мосаддиқ иши юзасидан ўтказилаётган суднинг 11 апрель эрта блан навбатдаги мажлиси бўлди.

Журналистлар доираларида айтилишича, Мосаддиқ судга мажбуран келтирилган ва у, 10 апрельдан буён овқат ейишга унамай келаётир.

СУД

Жиноятчилар қилмишига яраша жазоланди

Ф. Крайнов, Н. Жахов, В. Самойлов ва Ю. Стерлюгинлар илгари қамалиб, амнистия блан қайтиб келганлар. Улар анча вақтгача ишламай юриб, Крайнов бошчилигида таловчилик блан шуғулланганлар.

1953 йил 25 ноябрь кечаси бу таловчилар Григорьев деган кишига ҳужум қилиб, пичоқлаб ўлдирганлар ва унинг кийим-кечакларини ешиб олганлар.

Тошкент шаҳар, Ленин район 2-нчи бўлим халқ суди таловчи ва қотил Крайнов, Жахов, Самойлов, Стерлюгинларнинг жиноий ишини кўриб, уларни 10 йилдан 20 йилгача ахлоқ тузатиш ва меҳнат лагерьларига юборишга ҳукм қилди. Тошкент область суди бу ҳукмни ўз кучида қолдирди.

ОБ-ҲАВО МА'ЛУМОТИ

Тошкент об-ҳаво бюросининг ма'лумотига қараганда, бугун Ўзбекистон областларида ҳавонинг дам булутли, дам очиқ бўлиб туриши кутилади, ёғингарчилик бўлмайди. Температура 18—23, жанубда эса 27 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда булут кўпайиб, озайиб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Температура 18—20 даража иссиқ бўлади.

Редактор **З. ЕСЕНБОЕВ.**

Ўзбек тилида чиқадиган
„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ"
ва рус тилида чиқадиган
„ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА"
ОБЛАСТЬ ГАЗЕТАЛАРИГА
1954 йил охиригача
обуна қабул қилиш давом этмоқда
АЙРИМ КИШИЛАРДАН ОБУНА:
муассаса ва ташкилотлардаги обуна пунктларида, шунингдек «Союзпечать»нинг шаҳар бўлимида (Карл Маркс кўчаси, 25-нчи уй), Бош почтамтда (Крилов кўчаси, 4-нчи уй) ва Тошкент шаҳрининг почта бўлимларида қабул қилинади.
Тошкент областининг ҳамма шаҳар ва районларида обуна «Союзпечать»нинг шаҳар ва район бўлимларида, шунингдек корхоналар, қурилишлар, ўқув юртлари ва муассасалардаги жамоат обуна вакиллари томонидан қабул қилинади.
«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ВА «ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕТАЛАРИГА
Э'ЛОНЛАР БЕРИШ УЧУН
ҚУЙИДАГИ АДРЕС БЎЙИЧА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:
Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 34-нчи уй, 3-нчи қават, 65-нчи хона. Телефон — 38-142.
Ташкилотларнинг талабига мувофиқ э'лон қабул қилиш учун нашриёт вакили юборилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 157, Пропаганда бўлими — 157, Совет қурилиши бўлими — 137, Маданият бўлими — 135, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 135, Қишлоқ хўжалиқ бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 136, хатлар бўлими — 137, Секретариат — 34048, э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 01705 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1311. 2